

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 *
 Helyben hához hordva:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 *
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 *

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét 10 óráig
 ünnep utáni napok kivételével

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 2.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
 vagy megőrzésére nem vállal közt.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 Allar.

NAGYVÁRAD, december 9.

Szabadság helyett zsarnokság.

Mióta a nagy francia forradalom alkalmával a francia konvent, a jakobinus kiübb iniciatívájára az Istent dethronizálta, az atheizmust proklamálta és a felszabadult ésnek Szt. Genoveva templomában oltárt emelt, melynek halmára prostituált asszonyt ültetett; mióta elhangzott a gilolinnak első tompa ütés, mely XVI-ik Lajosnak fejét szelte, mióta a fölséges nép Parizsban, a forradalmi téren tigrisek és hiének módjára arisztokrata vérrel kocizott és azt kéjjel és gyönyörrel itta; mióta a felszabadult tömeg emancipálta magát minden isteni és emberi törvény alól, azóta Európa egyensúlya megingott, azóta a legvéresebb, legrettenetesebb forradalmak pusztítottak és zajlottak le a sárteken és fenyegetik ma is a társadalmat.

Mióta a francia enzyklopedisták a »ötödik középkor« szellemet elteperni és a népek szívéből a vallásos érzületet kiirtani és megsemmisíteni igyekeztek és miután a vallásos érzület, mely a trónnak eddig leghatalmasabb támasza volt, megingott, oly elveket hangoztatnak és oly teoriákat hirdettek és hirdetek a népek ezen állítólagos vezérei, hogy ha azokat a tömeg elsajátítja és magáévá teszi a

legsomorubb sors várakozik a társadalomra. Lássunk egy pár ilyen axiómat, nézzük hová vezetnek azok.

Nép! Ébredj mély álmodból, zuzd össze a középkornak rabszolga lánczait, csapd el trónusáról az öreg Istent, hódolj az új Istennek, melymagad vagy, harsogják a philántropok ide stova egyszázad óta a népek füleibe. Nép! Nincs Isten, nincs menország, nincs földöntuli élet. Emberek »nézzetek szerencsétlenségeket, nyomorotokat, rabszolgaságokat« és ébredjetek. Emberek! »nézzetek Európa nyomorteljes állapotát.« Tíz-tizenkét koronás fő vezeti az emberi nemet lánczokon, fosztja meg szabadságától és veri a legtűrhetlenebb rabszolgaságba. »Emberek! »Tudjátok-e, kik hajtották a népeket a zsarnokság vasjarmába? Nem a papság?« Igen a papság szövetkezett a fejedelmekkel a nép ellen. Igen. Az oltár a trónnal, az infula a koronával szövetkezett, »hogy a bolonddá tett népet elviselhetetlen szolgaságba verje.«

Ime ezek azon princípiumok, irányelvek, melyek megteremtették a nagy francia forradalmat, ezek azon teoriák, melyeket a francziák gyakorlatba vittek és a művelt, minden szépre és jóra hajló francia népből fenevadakat csinált.

Ezek azon elvek, melyek egyszázad óta rettegésben tartják a társadalmakat,

ezek vezetnek ma is korunk két szektáját a szocializmust és anarchizmust.

Nézzük ezen bomlasztó elveket, elmékedjünk felettük és alkalmazzuk azokat a jelenleg Magyarországon dúló bomlasztó állapotokra.

Főlöszleges bővebben fejtegetnem és bizonyítgatnom, mi-zerint minden szocialdemokrata egyszersmint atheista is. Semmi lényeges különbség egy mai szocialista és egy volt párisi san culotte között. Mindkettő papi vért szomjazik és arisztokrata fejre éhezik. És valamint a párisi san culottoknak életelemük a forradalom volt, ugy a mai szocialisták is ezen az uton akarják örülni, fantasztikus elveiket diadalra juttatni. És valamint a francia forradalom alkalmával a párisi san culottok a szabadság, egyenlőség és testvériség elveinek hangoztatása daczára, minden ellenvélemény a nyaktillóval némitottak el, ugy a mostani népbolondítók is az általános választói jog és a szólásszabadságnak hangoztatása daczára, minden szólást, mely nem quadrál az övékkel a legerőszakosabb fegyverekkel igyekeznek elnémítani.

Azok a szocialisták, akik az általános választói jogot akarják, akik a nép fölség szuverénitását a legintenzivebb módon akarják érvényesíteni, kik a teljes egyenlőséget hirdetik, akik a szólásszabadság égisze alatt izgatnak az u. n. osztály

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

Onuczsa* . . .

(Történet a mult század közepéből.)

Erdély bércei között, ott hol a két Szamos egyesül, csendes völgyben aranykalászokat ringat az augusztusi lágy szellő. A keskeny völgy egyik oldalán országút, szélén terebélyes fűzek, melyek a nap izzó heve ellen árnyat nyújtanak vándorlegénynek, fáradt munkásnak. A másik oldalon berkek között patk csörgedez, melynek vize enyhét nyújt embernek, állatnak egyaránt.

Az enyhe szellő, a kis patak csacsogó habjai, a dalos madarak utólrhetetlen koncertje ki bontogatják lelkünk szárnyait s fölrepülünk Alkotónkhoz. Igézet fogja el lelkünket a szabad természetben, a templomban, melyben oltár a természet dekorációja, — orgona a dalos madarak hangja: áhitat — a néma csend . . .

De ni ni. Miféle porfellel az ott az országúton? Két szekér, dehogyan — három. A rajta

* Szerzőnek most megjelent kötetéből.

ülők éneke hallszik is már. Keménynek, a falu földesurának az aratói. Ifju legények, bohó leányok, deresedő komoly férfiak egymásután ugarnak le, amint megállanak a szekerek.

A kocsisok megfordították szekereiket, ostoraikkal közévégnak a lovaknak s vidám füttyező mellett igyekeznek a másik határra, a termények behordására.

A keskeny völgyben van dolga a sarlónak. Ez az utolsó tábla, a többi már mind learatták. Egyik leány ajkán fölcsendül a dal, a többi utána s kórusban énekelnek csaknem valamennyien.

Rövid idő alatt megérkezik Viktor, a földes urnak fia. Tekintetét végig járattja a munkások között s leül egy buzakereszt tövébe. Nézi a learattott kévéket, a még ringó arany kalászokat s egy pillanatra megakad a szeme a lányok egyikén, Onuczán, az ispán leányán, ki apjával jött ide a munkások mellé. Az is ránéz, tekintetük találkozik egy pillanatra s mindketten elpirúznak.

Az aratást befejezték. A munkások egyike koszorut fon buzakalászokból. Egy ifju munkás fejére teszi s indulnak hazafelé. A mint végig-

mennek a falun, vidám kacajukkal, dalaikkal magukra vonják a figyelmet. Előkerülnek a kannák, kártyák, vödörök s a koszorut vivőt úgy megfürösztik, hogy az holtanapjáig sem felejt el.

Este volt . . . Itt-ott maradt el egy-egy tehén a hazatérő csordából. A kolompja hangjáról azonban ráismert gazdája s hazaterelt. Csend volt a faluban . . .

De nem a Keményék portáján. A füstösök gyantázták, arató leányok s legények egymással tréfáltak, az öregebbek visszavonultak egy sarokba s csöndes pipaszó mellett cserélték ki nézeteiket a multról s jelenről.

Hajdan, amikor még ők is ilyen fiatalok voltak. Amikor a mostani öreg Kemény tekintetes ur csak olyan legénykiadás volt, mint Viktor urfi, a fia. Hát hiszen együtt fiataloskodtak . . . Rég volt, nagyon régen.

A négy szál cigány rányomta a nyirettyüt az ütött-kopott hegedűre. Viktor fölkel az asztaltól — ahol együtt ült a család néhány meghívott vendéggel; — odament a leányok, legények közé, egy ábrándos tekintetű leányt át-

CZILLÉR IMRE nagyáruháza

Nagyvárad, Fő-utca.

Műk-üzlet: Szt. László-tér.

A KARÁCSONYI ÜNNEPEK

alkalmából a következő ajándéknak igen alkalmas tárgyak kerülnek eladásra: szőnyegek, függönyök, vásznak, fehérneműek zsebkendők, selyemkendők, divat-kelmék selymek, vелеzek. Gyönyörű KÉZIMUNKÁK, selyem és szövet-blousok jouponok, kötények, keztük, harisnyák, színházi-sálók és fejkötők, pipere-cikkék. — FÉRFI DIVAT OSZTÁLYOMBAM legjobb kalapok, ingek, gallérok, kézelők, nyakkendő-ujdonságok, divat-mellények, jáger alsó-ruhák, keztük, harisnyák, pipere- és sport-cikkék, acél- és bőr-áruk.

ellen — azok a sajtó és szólásszabadság ellen merényletet követtek el. Nos hát ilyesmi a legszigorubb cenzura alatt sem történik.

Megrágalmaznak, meggyanusítanak, inzultálnak és midőn felszólalunk, midőn protestálunk az ilyen brutalitások ellen — az éj leple alatt meglámadják a szerkesztősegeket, behatolnak oda, törve és zuzva mindezt, ami kezük ügyébe esik.

És mindez itt történik nálunk, Magyarországon, a XX-ik században, a műveltség, a humanizmus korában. És a társadalomnak ezen elemei akarják az általános választói jogot, kik, ha hatalomra jutnának — mint a példa mutatja — a legnagyobb zsarnokok volnának. (Kl)

Az asszonyok szavazati joga.

Az általános választójogért Ausztriában az asszonyok is küzdenek. *Hainisch* Marianne asszony kezdeményezésére a társadalom különböző rétegeihez tartozó száznál több nő mozgalmat indított a nők szavazati joga érdekében. December 10-én, vasárnap délelőtt e tárgyban nagygyűlést tartanak a bécsi nők a Ronacher-nagytermében.

Az angol alsóház szótöbbséggel elfogadta a nők választójogára vonatkozó törvényjavaslatot. Időközben megszerezték a felsőház többségének hozzájárulását is ugyannyira, hogy a javaslat legközelebbi tárgyalásánál biztosan számítanak a teljes sikerre. Lady Isabeck Aberdeen, az irlandi alkirály neje e hó 3-án nyilvános gyűlésen számolt be a mozgalom eredményéről és arról biztosította a sok ezernyi hallgatót, hogy az angol parlament tovább már nem zárkozhatik el a nők jogának elismerésétől. Szépen haladunk.

A politikai válság.

A vezérő-bizottságnak közel egy hétig folytatott tárgyalásai ma délután véget értek. Tulajdonképpen már véget is értek, mert az eredményt mindenki jó előre tudja. Formailag ki fogják mondani, hogy még egyszer s utoljára belenyugosznak a Háznak királyi kéziratával való elnapolásába. Ezzel a koalíció fölfelé akarja dokumentálni, hogy a békés megoldás útjába nem áll és ma is, mint mindig, méltányos megegyezésre készen van. Az általános választói jog tárgyában a vezérő-bizottság újabb határozatot nem hoz, mert hoz, mert a megbeszélések során kiderült, hogy egyhangu megállapodásra nem lehet jutni; de ez a tény nem jelenti azt, hogy a koalíció meg akarja kötni az egyes pártokat.

Az általános választói jog kérdésében fontos dolgot fog a függetlenségi párt hétfői értekezlete jelenteni. Ezen az értekezleten, ha lehetséges lesz, Kossuth Ferencz fog elnökölni, ha nem, akkor Thaly vagy a soros alelnök Gróf Apponyi Albert okvetlen részt fog venni az ülésben és nagyobb beszédben ki fogja fejteni a maga nézetét.

Fejérváry utazása.

A Bud. Tud. jelenti, hogy az a hír, mintha Fejérváry Géza miniszterelnök tegnap este Bécsbe utazott volna, nem felel meg a valóságnak. A miniszterelnök nem utazott el s ma a d. u. tartott minisztertanácson elnökölt.

Rakovszky alispán felmentése.

Kassáról jelentik: *Rakovszky* Endre felüggasztett alispán ellen a királyi ügyész vádat emelt azért, mert a közgyűlést nem hívta össze s a miniszter rendeleteit nem hajtotta végre, a btkv. 480. §-ba ütköző hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. A törvényszék ma tárgyalta az ügyet. A vád és védelem meghallgatása után a törvényszék az alispánt felmentette.

A bojkottált lapok védelme.

Azokat a szerkesztősegeket, melyek nem irták alá a sztrájkbizottság feltételeit, a szocialista vezetőség állandó terrorizmus alatt tartja, emiatt az illető szerkesztősegeket és nyomdákat az egyetemi ifjúságból alakult fegyveres gárda őrzi. Ilyen őrség áll a Pesti Hírlapnál is, minden kapunál, s éjjel-nappal felváltva vigyáznak. Az őrség egyik tagjának, Lakatos József műegyetemi hallgatónak revolvere véletlenül elsült s az ifjut a czombján megsebesítette. A mentők beszállították a Rókusba.

Vizsgálat a pesti megyeházán.

A pesti vármegyeházán tegnap ismét szenzációja volt.

Déli 12 órakor megjelent a vármegyeházán dr Szlavek Ferencz központi vizsgálóbíró, Geszti Andor királyi ügyész és dr Bródy Tibor törvényszéki jegyző. Az őrtálló rendőr nem akarta őket beengedni s csak miután igazolták magukat, nyitott nekik utat. A vizsgálóbíró megjelenése hihetetlen szenzációt keltett a vármegyeházán, a hol a vizsgálóbíró kiküldetéséről senki nem tudott. Még maga Laszberg báró főispán sem. A bírósági kiküldettek bejelentették Laszberg főispánnak, hogy a közgyűlési terem eltorlaszolása miatt jöttek helyszíni szemlét tartani és kihallgatják a vármegye összes tisztviselőit. A vármegye egyik tisztviselője a vizsgálóbíró megjelenése után, hajdut küldött Prónay Dezső báróhoz, hogy őt sürgősen a megyeházára kérje.

Kompromisszumhírek.

A kompromisszumhírek lassan-lassan lohadnak vagy külsőségekről szóló tudósításokká zsugorodnak össze. Legújabbán Széll Kálmán bécsi tartózkodásáról hallunk hírt; de halljuk azt is, hogy ez a bécsi ut teljesen magánjellegű.

Széll minden 8—10 nap jár egyszer Bécsben és egyszer Budapesten, anélkül, hogy ezeknek a rendszeres kirándulásoknak politikai

karolt s megkezdte a — csárdást. Az asztal mellől ekkor fölemelkedett egy gyöngéd kis teremés is, Ibolyka, a Viktor huga, odament a legények közé. Azok megilletődve álltak egy helyben, vajjon melyiket választja? Egy délczeg természetű barna legényre esett a választás. Az megtörölte előbb homlokát porlepett ingujjával, aztán átkarolta a kis Ibolyka karsu derekát.

Már ilyenkor ez így »dukál.« Az ur fia és lánya kezdik a tánczot, a többiek követik őket. Hangos lesz az udvar s hogy mindenkinek része legyen a jó kedvben, — fiatalnak, öregnek egyaránt, — a megbízott ispán gyakran nézi meg, hol hagyta a kőműves a pinczébe vezető ajtót.

... Tetőpontján áll a jókedv. De hát csoda-e? Jó vacsora, jó bor, szives látás, cigányzene, aztán táncz... kipirult arcok, égő szemek és — teringetét! hiszen soh' sem halunk meg! A füstösök huzzák, huzzák; csak-hogy a lelküket ki nem adják.

Csak egy leánynak nincs kedve, csak egy leánynak nem pirult ki az arca. Kezdetben, amikor az elsőt tánczolta, akkor... de jó lett volna mindig ott maradni annak a karjai között. Azóta felé se nézett. Ott legyeskedik az asztalnál a szomszéd község egyik földbirtokosa-

nak, Veterának egyetlen leányával Bertával. Hogy nevet, milyen jó kedve van. Onuca, — ki e megfigyeléseket tette — nyomást érzett a mellén. Fojtogatta valami a torkát. Ah! feláll. Feléje tart. Megfordul. Vajjon kit kereshet tekintetével? Elmegy, felé se néz... Nem, észrevette. S a mint Viktor közeledik feléje, a leány arcát gyöngye pir futja át, szivecskéje oly erősen zakatol, hogy egyik kezét rá kell nyomnia, nehogy az kiugorjék örömeiben. S amikor Viktor átkarolta derekát, öntudatlanul simult hozzá. Reszketett a karja. Viktor észrevette, közelebb vonta magához a leányt, úgy hogy az csaknem az ő lehelletét szivta magába.

— Mikor jön megegyés a Hegyesre? Most lesz csak jó vadászni.

— Hát olyan nagyon várja?

— Várom. A mult héten is, hogy esett az az eső, azt hittem felénk néz. Járkáltam a mezőkön, néztem mindenfelé, de nem láttam sehol. Virágot szedtem. Egyik szebb volt a másiknál. Bokrétát csináltam. Haza vittem, hogy ha eljön, oda adom, hozza haza... — Ibolykának, a hugának. Minden reggel elmentem a Hegyes tetejére, szétnéztem, aztán hogy nem láttam, vizet merítettem a hideg forrásból, abba tettem

othon a bokrétát. Hiszen ma nem jön el, eljön holnap...

Viktor abba hagyta a tánczot. Ujra hatalmába került ennek a leánynak, pedig már azt hitte, mindennek vége. Nem, ez nem olyan leány, mint a többi, nem lehet közölköz való. Milyen arisztokratikus az arca, milyen érzékeny a lelke s milyen megkapó az egész teremés. Van benne valami olyan vonás, a mely minden leányból hiányzik.

Nem először gondolta ezeket s nem is utoljára.

Az öreg munkások már rég megunták a mulatságot. A fiatalok rugták volna talán még tovább is, de pitymallott már. Szétszóltak. Csak a háziak s a vendégek voltak talpon. Aztán azok is nyugalomra tértek — egy kivételével.

Ez az egy Viktor volt. Kiment az udvarra. Lovát fölnyergelte s ráült. Alig pár percz múlva a »Hegyes« alján állott meg. Lovát szabadon engedte, maga pedig leült egy kőre. Zsibongott az agya. Forró volt. Oda szorította a hideg köhöz s így nem is vehette észre, hogy valaki mellette állott meg. Onuca volt. Föléje hajolt s alig hallhatóan suttogta:

— Köszönöm, hogy eljött. De ilyen korán.

Reggelizés előtt fél pohár

SCHMIDTHAUER-féle radio activ Használat a valódi áldás gyomorbetegségeknél és székszorulásban szenvedőknek.

Csodálatos gyogyerejét az igmándi víz radium tartalmának köszöni, amely tudományos alapon egyedül ezen forrásban lett felfedezve, miertis bevásárlásnál össze nem tévesztendő a közönséges keserűvizekkel. — Főszéküld és a forrástulajdonos: Schmidthauer Lajos gyógyszerész, Komáromban. Kapható Nagyváradon, minden jobb gyógyszerész és fűszerüzletben, kis üveg 30 f., nagy üveg 50 f. Az egyedüli természetes keserűvíz, amely kis üvegben is kapható.

Igmándi

keserűvíz

az elrontott gyomrot 2—3 óra alatt teljesen rendbehozza.

jellege volna Széll csak akkor fog akcióba lépni, ha erre a korona fel fogja szólítani. Ez eddig nem történt és nem is fog a miniszterelnöknek újabb meghallgatása előtt, sőt minden valószínűség szerint a felszólítás nem is a mostani, hanem a december 20-ára várható kihallgatás után fog bekövetkezni.

Báró Fejérváry Géza miniszterelnökről némely lap ma azt írja, hogy tegnap este óta Bécsben van. Ez téves hír. A miniszterelnök hétfőre kapott meghívót a királyhoz és így az eddigi dispoziciók szerint vasárnap este utazik Bécsbe. Ettől a hétfői kihallgatástól nagy fordulatot, esetleg a kormány lemondását várják. Sem a fordulat, sem a lemondás a változott viszonyok folytán nem fog bekövetkezni. Fejérváry ugyanis a multkor előterjesztette mindazokat a rendszabályokat, melyekhez nyulna, ha a Ház az elnapolás után is együtt akarna maradni, vagy ha a feloszlást már most megakarnák csinálni és ezekre vonatkozólag tartotta fenn magának a király a döntést.

A vezérő-bizottság időközben nyilvánosságra jutott elhatározása, hogy az egyszerű elnapolási kéziratot tudomásul veszi, feleslegessé teszi a királyi döntést. Fejérváry ezt fogja jelenteni és be fog röviden számolni a szállongó megegyezési hírekről. Ilyenformán az idő december hó 19-éig mindegy megegyezés nélkül, de kölcsönös hallgatag hozzájárulással, *fejérváry* tekintendő, mely alatt sem jobbról, sem balról, nem fogják elmérgesíteni a helyzetet. Tizenkilencedike iránt Fejérváry ismét Bécsbe megy és akkor tesz esetleg előterjesztést Széll Kálmán vagy Lukács László meghallgatása iránt; de ez ma még csak valószínűség és forrástém tény.

Időközben a *főispáni kinevezések* is szünetelni fognak. A holnapi hivatalos lap fog még egy ilyen, már aláírt kinevezést közölni, de azután egy hétig legalább és remélhetőleg azontúl sem lesz szerencsénk újabb megyefőnökökhöz. Ugy sem érnek sokat ezek a ki-

nevezések — még a kormány szempontjából sem; mert a megyefőnökök nem reusszálnak és lassankint máris visszavonulnak, illetőleg lemondanak. *Taky* nem mandott le, de nem is megy a megyeház felé; *Csáky* és *Teleky* már régebben és legújabbán *Pallavicini* is lemondott. Ime az új főispánoknak már egy harmadrésze már is megfujta a takarodót és akik nem tették, azok sem mentek a megyékkel semmire, legfeljebb installációs és egyéb botrányokat csináltak, ezektől pedig az ország dolga semmivel sem megy előre.

A budai választás.

A főváros központi választmánya ma délelőtt ülést tartott, melyen a gyöngéledő polgár-ester helyett Rózsavölgyi Gyula alpolgármester elnökölt. Az ülés első tárgya volt a II. kerületi pótválasztás eredményének kihirdetése. A kerület 3557 választója közül 1755 szavazott ezek közül 993 dr *Németh* Imrere, 762 pedig *Lukács* Györgyre és így dr *Németh* 231 szótöbbséggel megválasztott képviselőnek jelentette ki. A választási jegyzőkönyvek egy példányát a belügyminiszterhez terjesztik fel, a másodikat a törvényhatósági bizottság irattárában helyezik el, míg a harmadik példány a képviselő mandátumot képezi.

Nemzeti ellenállás.

Nagykőrösről jelentik: Nagykörös város képviselőtestülete tegnap tartott közgyűlésén 15 tagu alkotmányvédő bizottságot alakított és kimondotta, hogy amennyiben a városi tisztviselőket esetleg felfüggesztenék állásukból, az esetben fizetésüket továbbra is kiszolgáltatják a városi alapokból.

NAPRÓL-NAPRA.

Preventív intézkedések.

Principiis obsta, sero medicina paratur. Mai napig is azon az állásponton vagyunk és nem tehetünk róla, ezután is azon maradunk, hogy

kellő elővigyázat mellett a hazátlan betörők kisdéd játéka ideje korán meghiusultak volna. Megismételjük fölösleges óvatosságból, nehogy szándékunk *jóhiszeműségében*, intenczióink *tisztaságában* bárkinek is eszébe jusson kételkedni — *nekünk nem kenyérünk: az utazgatás*, sem személyekre, sem intézményekre! Viszont azonban, ami a szívünkön fekszik és amit adott viszonyok között el kell mondanunk, azt semmi körülmények között el nem hallgathatjuk.

Elvégre most leghatározottabban a mi bőrűn re megy a játék, így hát jussunk van szólanı és erkölcsi kötelességünk megkövetelni azt, ami minden kulturállamban, hasonló góczponton, amilyen Nagyvárad, a sajtónak ha a közügyet mindenkor *komolyan, méltóságteljesen és igazságosan* szolgálja — méltán kidukál. Azt hisszük, a közbiztonság minden polgárát megilleti a városnak és joggal hangoztatjuk, hogy a sajtó azon organumait, amelyek minden sorukban hivatásukat ideálisan szolgálják, kötelességszerűleg részesítenie kell a közrend hivatalos óreinek a *legmesszebbmenő védelmében* és oltalomban akkor, amikor a legbrutálisabb terrorizmus az utcákon rombol, tör-zuz országszerte s a becsületes munkások kezéből ki akarja ütni a szerszámot és a lelkiismeretes hírlapirodalom kezéből ki szeretné csavarni az írótollat.

De hát, a megtörtént merényletet meg nem történtté tenni többé nem lehet. Am akkor legalább arról történjék gondoskodás, hogy hasonló támadások többé ne sméltődjenek. Erre valók a *preventív intézkedések*. A szociáldemokrata izgatások amugy is állandóan a *rendőrségi nyilvántartás* keretébe tartoznak. Így hát kötelességszerű a mozagalom ellenőrzése. Ennek a kontrollnak mindenekelőtt ki kell terjeszkedni a *népmozgalmi statisztikára* és itt a nálunk még eddig sajnálatosan nélkülözött *bejelentő hivatal* ügykörére. Szívesen honoráljuk ehelyütt a város érdemes rendőrtőkapitányának azt a derék törekvését, hogy ez a hasznos in-

Viktor ijedve tekintett föl: Maga még nem alszik Onuca?

— Nem. Az erdőben sétáltam, mert nem tudok aludni. Onnan láttam a lovát. Lassu lépésekben ment az országút felé. Megfogtam a kantárszárát s oda kötöttem ahhoz a fához. Onnan láttam, hogy itt van. Térjen be hozzánk.

— Otthon van az édesapja?

— Nincsen. Elment B... be (a szomszéd község neve) Veteránékhöz. Nem jön haza egy hétig.

— Mit keres ott Veteránéknál oly sokszor az édes apja?

— Nem tudom. Valahányszor haza jön onnar, mindig összeszid. Mindig hoz cifra ruhát és sok pénzt. Mit ér nekem a cifra ruha, minek nekünk a pénz. Senki se néz reánk jó szemmel.

— Onuca! Hát én?

— Igazán nem tudok elég hálás lenni érte.

— Ne is akarjon hálás lenni. Én csak a kötelességemet teljesítem.

— Ugy-ugy, mondja csak, hogy — kötelessége... Mit is mondhatna egyebet. Egy gazdag, előkelő család fia csak nem is mondhat egyebet egy ispánja leányának. Pedig három év alatt... Ugy-e most már nem édes

az én csókom, ugye most már a Veterán leánya Berta felől gondolkozik? . . . Tudom, hogy feleségül veszi. De addig is látogasson meg még egy párszor. Ugy-e megteszi? . . .

A kérdezett hallgatott.

— Felelni sem akar már nekem . . . Nézze a nap most buvik ki a hegyek mögül. Menjen haza. Beteg lesz s én nem lehetek közelében. Ide hozom a lovát.

— Nem Onuca, azt nem engedem meg. Majd magam megyek.

— Menjen, de mondja meg mikor jön? Várni fogom mindennapi Aljda meg az Isten.

— Ne menjen még Onucza! — Különbben igazsága van. Mennük kell. Az emberek együtt látnának s megint roszat beszélnének. Azzal hozzá hajolt s megcsókolta. Aztán lova felé tartott. — «Ha haza jön az édes apja, kérem küldje el hozzám.»

I.

— Hivatott a tekintetes urfi, itt vagyok! — szolt csaknem dülöngözve az Onucza atyja. Mit akar velem? Megint kezdi a leányomat bolondítani?

— Öreg, maga be van rugva, vigyázzon a nyelvére.

— Már hogy én lennék berugva? Na már

azt kereken tagadom. Kérdezze meg Veterántól, hiszen onnan jövök, be vagyok-e én rugva?

— Tudom, hogy onnan jön. Mit keres maga Veteránéknál heteken át? Tudom, hogy szereti régi urát, de hát akkor miért hagyta ott?

— Én nem hívtam ide, sem az apám. De ha már nálunk van, megkivánjuk, hogy a kötelességét teljesítse. Vegye tudomásul, hogy ha ezután is úgy iszik, mint eddig, kénytelenek leszünk elbocsátani.

— Bánom is én. Vissza megyek B... be. Azt mondta Veterán, hogy bármikor visszavesz. A mióta özvegy vagyok, — annak pedig van vagy tizenhét éve, — azóta ő tart mindennel. Ugy is, csak oda kerülök én, mert a leányomat az ottani erdész feleségül veszi.

— És ha Onucza nem megy hozzá?

— Muszáj neki, hiszen még én parancsolok. Olyan makacs volt az anyja is örök életében — az Isten nyugasztalja meg s bocsássa meg az ő bűneit . . . Hej . . . csak feleségül ne vettem volna, vagy ha már feleségül vettem, ne mentem volna Veteránékhöz . . .

Viktor mélyen a szeme közé tekintett a — most már könnyezőnek. A mire oly sokszor gondolt, azt most már kimondta: Öreg! Onucza nem a maga leánya!

Ajánidek vételnél fontos, hogy az észszerű, olcsó és szép legyen.

Mind e három kívánságnak megfelelünk, mert árainkat olyan olcsóra szállítottuk le, hogy minden más olcsóbb ajánlat csak a minőség rovására lehetséges. —

Kenyeres és Engländer

tézmény a városban végre-valahára létesüljön. Addig is azonban amíg ez a szándék megvalósulást nem nyerhet, történjék gondoskodás arról, hogy — *amint más városokban látjuk* és örvendetes hatással tapasztaljuk — mindenféle jött-ment, hontalan, dologkerülő sehonnai rövid uton a várost elhagyni kényszerüljön.

A preventív intézkedések második csoportja a szociáldemokrata szakegyletek alapos ellenőrzésére vonatkozzék. Ezek az egyletek talán sohasem viselkedtek alapszabályszerűleg, ma meg egyenesen bűnös manipulációkat készítenek elő tervszerűleg az egész országban. Nem trázis ez, hanem köztudomású tény, amelyet a közelmúlt napjainak historikuma megint bőven fölfedett. Éppen most oszlatták föl *izgatások, tüntetések és sikkasztások* miatt a *székesfejérvári* ácszakegyletet. Jó lesz tehát Szent László városában is körültekintéssel kezelni a szakegyleteket.

Végül még valamit az elővigyázat tekintetében. Ha a rendőrség a szociáldemokrata üzemeket szerencsésebb ellenőrzésben részesíti vala, akkor bizonyára *több betörőt* sikerült volna az ügyészség kezébe adnia a gonosztevők közül. Mert igazán csodálatos, hogy *három* faczér legényre rábizonnyul minden tagadása mellett is, hogy résztvettek a támadásban, de ezek a nemes férfiak még sem mondják meg ki volt hát a többi. A rendőrség, amely pedig azt is tudja, honnan indult ki a gázság, hiszen jelezte hivatalos kommunikációjában, hogy *gyűlés után* következett a rablóátadás — tehetetlenül állott mégis velük szemben.

Ami aztán annyira elkapatta a szabadon levő czimborákat, hogy *életveszélyes fenyegetésekkel* akarják terrorizálni a nyomdai személyzet egyik-másik tagát, amiért elég bátran és őszintén rávallott *Róssa* Kálmár faczér lakatossegédre. Egy másik tisztességes iparost is leütéssel fenyegetnek a banditák, mert *Goldstein* Andor faczér kereskedőségét, mikor a tün-

tetésről elinalt, felismerte. Nos, ide is kérünk preventív intézkedést

Ekkora városban, amilyen Nagyvárad, talán még sem a csöcselék fog dominálni. Amit egyuttal *réti* állapotokkal kapcsolatban is kell mondanunk.

Mi nem gáncsolunk, hanem panaszkodunk. Kivánatos, hogy meghallgatásra találjunk. Mert igazán szomorú dolog volna, ha ilyen bámulatosan vakmerő büntény után a tettesek, a kellő elővigyázat elmulasztása folytán, markukba röhögve odébb állhatnának.

Ma már egyedül az ügyészségben összpontosul minden bizalmunk. (h)

UJDONSÁGOK.

TÁJÉKOZTATÓ.

December 10. 12., 17 és 19. Előadás a Katholikus Legényegyletben.

December 17. Városa yaválasztás.

Urjövét.

A keresztény világ a Megváltó eljövételének ünneplésére készül. Az Urjövét ez előkészületei idejének jellegzetes vonása az önmegtartózkodás és bűnbánat, mi főképen a szerdai és pénteki böjtben, valamint a zárt időben nyilvánul, melyben t. i. a kath. egyház igaz hívei zajos mulatságoktól tartózkodnak.

Ma immár elértük Urjövét második vasárnapját. A *megváltás gondolata* mindinkább előtérbe lép: »Te vagy-e, ki jövendő vagy, vagy mást várjunk?« E kérdésre nyert felelet: »A vakok látnak, a siketek hallanak, a sánták járnak, a halottak feltámadnak« (igy beszélnek Krisztus tettei), hathatósan fokozzák vágyunkat az Üdvözítő után. Urjövét második vasárnapjának *alaphangulata a remény az Üdvözítőben*: »virág fakad Jesse törzséből s a remény Istene eltölt minden örömmel«. Mig Urjövét első vasárnapja azt hirdette: az ítélet fenyeget, félje-

tek, addig a második azt hirdeti: meneküljetek az Üdvözítőhöz, hogy egykor irgalmas bírátok legyen.

Ily módon alakul az Urjövét képe, melyen az *Üdvözítő alakja* lép mindinkább előtérbe, hogy reménnyel járuljunk Hozzá, ki üdvözíteni jött minden embert bármily állapotban és bármily szükségben. M.

Tisztelettel kérjük vidéki előfizetőinket: **hogy ugy hátralékban levő, valamint a jelen negyedre szóló előfizetéseiket mielőbb beküldeni sziveskedjenek**, hogy a lap szétküldésében fennakadás ne történjék.

* **Előkészületek a városatyaválasztásra.** December 17-én, a jövő vasárnap tartják meg Várad-Olasziban és Várad-Váralján. A tanács tegnapi üléséből küldte ki a választásnál közreműködőket és pedig: Várad-Olasziban választási elnök: *Mezey* Mihály, jegyző *Juricskay* Barna. az irodai teendőket ellátja *Sólyom* Gyula tb. irodaigazgató; személyazonossági tanúk *Novák* János adópénztári ellenőr és *Lőrinczy* Gyula tb. rendőraikapitány. — Várad Váralján: elnök *Reismaun* Mór, jegyző dr *Istvánffy* István, az irodai teendőket ellátja *Bacz* Endre tb. irodaigazgató, személyazonossági tanúk *Novák* József v. számtiszt és *Kassay* István tb. rendőrbiztos.

* **A Sas és Zöldfa eladása.** A Sas és Zöldfa szállodák eladásának a kérdése tegnap foglalkoztatta ismét a városi tanácsot, mint állandó választmányt. Az egész ügyet azzal terjeszti a tanács a csütörtöki közgyűlés elé, hogy a törvényhatóság a kérdést adja ki a dr *Kurländer* Ede és dr *Adorján* Ármin, valamint a *Moskovits* Miksa ajánlataival együtt a pénzügyi szakbizottságnak. Ha a törvényhatóság elfogadja ezen javaslatot, *Komlóssy* József gazd. tanácsnok, *Köszeghy* József v. főmérnök és *Ragány* János főszámvevő részletes munkálatot dolgoznak ki, felölve ugy az árlejtés ered-

— Ki meri azt mondani?

— Én! S aki az ellenkezőjét állítja — legyen bár maga az — hazudik.

— Ne mondja még egyszer, mert Isten a tanum, — megbánja. Az az én leányom.

— Hazudik! Az a leány a Veterán leánya! Pénzzel tartják, hogy hallgassa el a titkot. Azért van ott mindig, hogy pénzt csikarjon ki. Szégyelje magát öreg ember léttére... Mondja a szemembe, hogy hazudom, itt a revolverem löjjon le, ha nincs igazam. Ismételtén állítom, az a lány nem a maga leánya.

Az öreg ökölbe szorított kezekkel rontott Viktorra, de mire mellé ért, — lehanyatlott karja, a fájdalom és meglepetés erőt, vettek rajta s zokogva borult annak keblére: »Igazan van jó uram, Onuca nem az én leányom.«

II.

B... faluban együtt tárgyaltak Kemény Péter és Veterán Béla, a két község két földbirtokosa. A kinyitott ablakon kitekintettek a kertbe, hol Ibolyka és Berta karonfogva sétáltak.

— Tehát két hónap múlva meglesz a fiatalok eljegyzése, — szólt Veterán Béla.

— Helyes. A fele birtokom az övé.

— S ha fiadnak ellenvetése lesz? Ha nem egyezik bele, hogy elvegye Bertát?

— Addig kell egyeznie! csak így hálálhatom meg némileg azt a jószágot, melyet csaknem két évtizeden keresztül irántam tanusítottál.

— Ah kérlek, szót sem érd-mel most már. Hanem az öregt föltétlenül el kell mozdítani. El kell mennie erről a vidékről. Nagyon kellemetlen már. Eddig hallgatott, de most már annyira zűlésnek indult, tartanunk kell attól, hogy egy pillanatban mindent kikotyog. Az eljegyzés előtt tul kell adni rajta. A Dunántul van egy jó pajtásom, majd ahhoz beszurjuk valahogyan. Annál is inkább, mert Viktor a mint tapasztaltam, rokonszenvezik Onuczával. Csodálatosan vakmerő játéka a sorsnak. A mi pedig — ah... képtelenség. Viktor nem veheti el Onuczát. A társadalmi szereplés, az élet — aztán végre is — nem veheti el — a tulajdon édes testvérét.

Kemény Péter a tenyerébe hajtotta a fejét. Veterán egy könyvet vett elő.

— Az öregnek 17 év alatt tudod mennyit adtunk?...

Tovább nem folytathatták a tárgyalást, mert kopogtattak. Viktor lépett be.

— Jó napot atyám, jó napot Péter bátyám. Jó, hogy együtt találom mindkettőjüket. Igen

fontos dologban jövök s mindkettőjük beleegyezésére szükségem van.

— Szólj fiam, történt valami?

— Nem atyám. Semmi sem történt. Tudom, hogy amit elmondani akarok, arról otthon kellett volna szólnom, de ugy-e megfogod engedni, hogy itt nyiltan s őszintén szólhassak.

— Amint akarod fiam.

— Péter bátyám. Nem himezen, nem hámozom a dolgot, szeretem a leányát, adja nekem feleségül.

A ké. öregnek fölcillant a szeme. Veterán átkarolta, homlokon csókolta: »A fiam vagy. A leányom a menyasszonyod, ott van a kerben hugoddal, menj hozzá s jöjjetek együtt atyai áldásomért.«

— Nem ugy Péter bátyám. Nem ezt a leányát, a másikat.

— A másikat? Melyiket? — Hiszen nekem ez az egy gyereke van.

— Nem igaz! Onuca az Ön leánya, kötelessége róla gondoskodni, — szólt magából kelve Viktor.

— Csendesebben vakmerő fiu. Ez aljas hazugság.

— Ez az igazság. Tagadta éveken keresztül, megőrizte titkát mind a mai napig. Milyen gyávaság, milyen romlott jellem el nem ismerni

!!! Legmegbízhatóbb bevásárlási hely !!!

STROHMAYER PÁL áruháza

Telefonszám: 166. Nagyvárad, Szent László-tér 1. szám. Telefonszám: 166. az egész megyére.

Szolid, olcsó szabott ákra.

Menyasszonyi kelengyék. Legjobb minőségű vásznak és siffonok, véggel és méterenként. Férfi, női és gyermek kősz fehérműek, ugyszintén mérték vagy minta szerint is. Szőnyegek, tüggönyök, ágy- és asztalterítők. Paplanok és matracok, valamint mindennemű mosóárak, u. m.: kreton, battist, zephir és színes vásznak a legjutányosabb olcsó árak mellett beszerezhetők vagy megrendelhetők. Költségvetések, minták, ugyszintén 20 koronát meghaladó rendelések o o o o o vidékre bérmentve küldetnek o o o o o

ményét, mint a beérkezett ajánlatokat, s ezt adják át a pénzügyi szakbizottságnak. — Érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy dr Adorján Emil és dr Kurländer Ede tegnap letették a 75,000 korona összeget a Sas és Zöldfa megvételére tett ajánlatuk biztosítékául.

* A jövő évi választók névjegyzéke.

A városházán most már végleg összeállították a jövő évi választók névjegyzékét. E szerint 175 tel több választó lesz Nagyváradon a jövő évben, mint 1905 ben. Amíg Olasziban és Váralja-Velenczén szaporodtak a választók, Ujvároson apadt a választók száma. Az összehasonlítása következő:

	1905	1906	több kevesebb
Olasziban	1561	1664	103 —
Ujváros-Külváros	1260	1239	— 21
Váralja-Velenczén	596	689	93 —
	3417	3591	175 —

* Katolikus Szabad Liceum.

Tegnap tartotta ülését a nagyváradai Katolikus Szabad Liceum rendező bizottsága dr Horványi Gyula elnökle alatt s kimondotta, hogy fontos tevékenységét ezentúl a *Katholikus Kör Irodalmi és Művészeti Osztálya* címmel fogja folytatni. Egyben általános körvonalakban megállapította a Kath. Szabad Liceum ezidei műsorát, a melynek részleteit később fogjuk közölni.

* A parkok gondozása.

A város évenként 12000 koronát fizet a nagyváradai lövészegyletnek a város parkjainak és az utcai ültetvények gondozásáért. Azonban a nagy összeget a város évről-évre kifizette, de a parkok a legelhanyagoltabb állapotban vannak. A lövészegylet különben a szerződésben foglalt többi kötelezettségeinek sem felel meg. Ezen okokból a városi tanács azon javaslatot terjeszti a csütörtöki közgyűlés elé, hogy az 1906. évtől bontsa fel a törvényhatóság a lövészegyletrel kötött szerződést s a parkokat és utcai ültetvényeket vegye házikézelésbe.

* Tündérország Nagyváradon.

Bátran annak lehet nevezni azt az előadást, amelyet december 16-án, szombaton délután rendeznek a Szigligeti-színházban, amelynek tisztja jövedelme a Kossuth-szobor alapot fogja gyarapítani. Valóságos tündérország, melyet eddig csak a mesékben olvashattunk, tárul majd a közönség szeméi elé Akár három estére is

elég lenne az a sok látványosság, az a sok mesénél mesétebb számból álló műsor, amellyel az agilis rendezőség készül meglelni Nagyvárad hálás publikumát. Legnagyobb az érdeklődés Katóka tündérországban című gyönyörű tündérrege iránt, melynek minden egyes jelenete valósággal frappirozni fogja a közönséget, de különösen a csaknem teljes számmal jelenlevő gyermekvilágot. Alexander Margitka a kis táncművésznő is igen érdekes számokat fog előadni, nemkülönben Fényes Annuska az 5 éves kis hegedűművésznő tetszik majd nagyon. A műsor többi száma is igen érdekes lesz, különösen Palásthy Sándor előadása fogja nagyon mulattatni a közönséget. Az előadásra ma csaknem az összes páholyok, nemkülönben a jobb helyek le vannak foglalva, miért is tanácsos az iránt mielőbb intézkedni, illetve dr Adorján Emilhez fordulni, aki mint a Kossuth-szobor gyűjtő és végrehajtó bizottságának elnöke előjegyzéseket elfogad. A t. bérlők felkéréstnek helyeik iránt legkésőbb szerdán délig sziveskedjenek intézkedni.

* **Kitünő a vízvezeteki víz.** A városi főmérnöki hivatal a vízvezeték vizéből minden főlévben mintákat küld fel az orsz. m. kir. kémiai intézet vegyikísérleti állomásához, vegyvizsgálat céljából. Legutóbb november közepén küldött fel vizet s az eredmény már megérkezett. A vegyikísérleti állomás a nagyváradai vízvezeteki vizet »kitünő ivóviznek« minősítette.

* **Legényegyesületi előadás.** A Nagyváradai Katolikus Legényegyesület egyre kedvezőbb siker és mindig nagyobb látogatottság mellett folytatja téli estéit. A kiválóan szép Immaculata-ünnep után ma esti öt óraker program szerint újból előadásra gyűlnek egybe az egyesületi tagok. Ezuttal Helvey Lajos dr belső munkatársunk tartja meg első előadását a *keresztény szociálizmusról*. Az előadás hosszabb lélekzetű s a jövő vasárnap fog folytatódni. Popity János ügyvédjelölt az előadást megelőzőleg Gyürky Ödön dr lendületes ódáját: *Föl hívő nép!*... szavalja. A szépen szárnyaló költemény a maga alkalmi vonatkozásaival nagyban emeli az est fényét. Az előadáson az egyesület rendes és pártoló tagjain kívül igazolt vendégeik vehetnek részt.

* **A magtárépület lebontása.** A Szechenyi-téren levő volt püspökségi magtár épületét a város torna csarnoknak akarta átalakit-

tatni az olasz-i elemi leányiskola részére, a városi főmérnök azonban beható vizsgálat után azon jelentést tette, hogy nem lehet kellőleg átalakítani, mert nagyon rozoga már az épület s óriási költségbe kerülne. A tanács azon javaslatot terjeszti a csütörtöki közgyűlés elé, hogy a magtár épületet bontassa le a város, mert mai állapotában közveszélyes s az évi bér annyira kevés, hogy nem áll arányban a befelékeltett tőkével.

* **Bucsu Várad-Velenczén.** Pénteken, Boldogasszony fogantatása ünnepén, a hívek nagy számának részvétele mellett ment végbe a templom-bucsu. A templom zsufozásig megtelt ajtatoskodókkal; a közeli Pecze-Szőlősről, Fugyiból, Pecze-Szentmártonból is sokan voltak a bucsuzók és igen nagy számmal járultak a szentségekhez. Az ünnepélyes szentmisét pedig Csicsay Alajos papnöveldei aligazgató tartották. Délben Gábrily Lajos plébános vendégszerető házában szűkebb körű társaság volt ebéden.

* A megüresedett helyek betöltése.

Dr Halász Lajos törvényhatósági bizottsági tag azon indítványt terjesztette Nagyvárad városi törvényhatósági bizottságához, hogy a polgármester vagy a városi tanács az időközben megüresedett állásokat ne töltsse be a törvényhatóság megkérdezése nélkül. A városi tanács mint állandó választmány tegnap foglalkozott az indítvánnyal. Lehetetlennek tartják az indítvány keresztülvitelét, mert az a törvénybe ütközik. Az 1886. évi XXI. törvénycikk körüli a polgármester hatáskörét. A tanács tisztában van az állások csökkentésének szükségességéről s ezért javasolja, hogy az indítvány felett térjen napirendre a közgyűlés.

* **A kereskedelmi iskola segélye.** A nagyváradai felső kereskedelmi iskola fenntartásához eddig évenként 4000 korona segéllyel járult Nagyvárad városa. A modern kereskedelmi oktatás színvonalán álló intézet fenntartása azonban tetemes anyagi áldozatba kerül s ezért az iskolát fenntartó Kereskedelmi Csarnok kérte a városi törvényhatóságot, hogy az évi segélyt 5000 koronára emelje fel. A város tanácsa a kérelmet pártoló jvaslattal terjeszti a közgyűlés elé.

* **Eljegyzés.** Peiser Sándor püspökségi főmérnök bájos és kedves leányát, a nagyváradai leányvilág ünnepelt szépségű tagját, Sárkát eljegyezte Somogyi Miklós püspökségi intéző tartalékos honvéhadnagy. Két fiatal szív igaz szerelme fakasztott ime tavaszt decemberben fagy középette.

* A békéltető bizottsági tagok választása.

A nagyváradai ipartestület hatósága alá tartozó összes iparos segédeket felhívom, hogy 1906. évre megalakítandó békéltető-bizottság s a betegsegélyező pénztári közgyűlési kiküldöttek segéd tagjai választására, melynek idején folyó évi december hó 17-ik napjának d. e. 9 óráját a tüzoltó őrtanya nagytermébe tüztem ki, — tekintve ezen választások nagyfontosságát. — minél nagyobb számmal megjelenni sziveskedjenek. A békéltető bizottságba 30 rendes és 6 póttag és betegsegélyező pénztári kiküldöttnök 74 biztosításra kötelezett választandó. Kivánatosnak tartom, a választásnak akként történő megejtését, hogy mind a békéltető-bizottságban, mind a betegsegélyező pénztári kiküldöttek csoportjában a különböző ipari nemek képviselve legyenek. Az érdekelteket különösen figyelmeztetem arra, hogy csakis azok választhatók meg és választói jogukat is csak azok gyakorolhatják, kik a Nagyváradai Ipartestületi Betegsegélyező Pénztárnak a választás idejében tagjai; ugyanazér mindazok, kik választói jogukat gyakorolni kívánják, betegsegélyező tagkönyvüket

édes gyermekét, kidobni a porba tulajdon vétét. A másik gyermeke mellett ezt is magának tarthatta volna. Gyerünk atyám, ilyen nyomorult ember házában egy pillanatig sem maradjunk... Mi az, te nem mozdulsz?... sápadt vagy!... Ugy-e te is meg vagy lepette?

Kemény összeroskadott. »Egy pohár vizet!«
Veterán víz után szaladt. Kemény magához intette fiát, átkarolta nyakát: »Fiam, Onuca nem lehet a feleséged... nem veheted el... az... édes testvéredet.«

Veterán visszatért a vízzel. Kemény a szive tájára tette miedkét kezét. Viktor kikáltott az ablakon: »Gyorsan orvosért!«

Kemény utóljára e szavakat rebegte: »Őrizétek meg titkunkat.«

A mire a kertből a lányok beszaladtak, élettelenül hevert a szönyegen. Nagy sokára, mikor már együtt voltak, megérkezett az orvos is. Ránézett a halottra, volt jó barátjára: »Mindig mondtam, hogy ez lesz a vége.«

Egy hevesebb jelenet, egy nagyobb izgalom s okvetlen bekövetkezik a szívszélhűdés. De hát az Istenéti, mi történt?

Veterán s Viktor csaknem egyszerre fellettek:

— Semmi... semmi sem történt...

*

A földesur halála után a csapások egymást érték. A gyöngye kis teremtes Ibolyka követte atyját. Az országban megharsantak a harci riadók. Fegyvert fogott az aggastyán, a férfi és fegyvert fogott a gyermek. Egy férfi gyanánt állott talpra a nemzet, mert: — »Kossuth Lajos azt izentel!... Viktor ott esett el — a vizaknai ütközetben...«

Elcsendesültek a hullámok.

*

A két Szamos egyesülésénél ismét aranykalászokat ringat az augusztusi enyhe szellő. Aratnak. A dűledező Kemény kuriában ősz hajfűrtökkel tipeg-topog az öreg tekintetes asszony.

Az aratók mellett jár kel, buzavirágból s piros püspocsból bokréttát köt egy idős leány — az öreg tekintetes asszony leánya. — Onuca.

Ertesítés.

Tisztelettel hozom nagybe csü megrendelőim és az uri közönség tudomására, hogy előnyösen ismert közönség rendelkezésére. Modern szabásom, izléses munkám és mérsékelt árain ismeretesek az már uri közönség előtt. Vagyok kiváló tisztetettel

szabó-üzletem

Bémer tőrré, Gráf Gyula és Vidor Manó czégek mellé helyeztem át, hol is valódi angol és skót szövet különlegességeim du választékban áll az ur.

Ifj. Erdős Albert — uri szabó — Bémer-tér, Poyárn-há

tartoznak bemutatni annyival is inkább, mert a kik tagkönyvükkel választói jogukat igazolni nem tudják, azok a választásban részt nem vehetnek. Nagyvárád, 1905. december 4. *Gerő Ármin*, iparhatósági főnök.

* **Patronessz-avatás.** A Kat. Nővédő Egyesület, mely immár 10 év óta fejt ki áldásos működését hazánkban, vasárnap este tartotta ünnepes tagfelvételét a budapesti Örökimádás zárda kápolnájában. Közel 100 hölgy fogadta meg ez alkalommal, hogy a jövőben is hűségesen szolgálja az egyesület lélekmentő, szociális céljait és miutau valamennyien fenszóval mondták el a hitvallást, rövid ima alakjában működésüket ajánlották fel Istennek. A hölgyek tagfelvételét *Prohászka* püspök végezte, a ki a patronessz jelvények megáldása után beszédet intézett a jelenlevőkhöz, melybe a most történt aktusnak a fontosságát és a szociális kihatását is hangsúlyozta, egyuttal az eddig követett elveknek megtartását is ajánlta az tagoknak. A szent beszéd után áldás fejezte be a szép, ritka ünnepet.

* **A Kápolna-tér rendezése.** Nagyvárád városa végre-valahára rendezte a Kápolna-tér környékét; a teret körözkövel kiburkoltatta s déli oldalon homokkő járdát építtetett. Arról azonban mitsem gondolkodva, hogy kellőleg tisztán is tartassék ez a tér. Mindaddig, míg a kápolna mellett levő baloldali térséget el nem kerítették, piszok fészkek lesz az a hely, hiába van kikövezve.

* **Agyonverték az erdőben.** Gégény község határán gróf Zichy Ödön erdejében tegnapelőtt agyonverte találták Bogye Demeter gégényi lakost. A csendőrség a nyomozást azonnal megindította, azonban ez ideig minden eredmény nélkül. Bogye Demeter egy izben gyilkosságért el volt ítélve s ezért valószínű, hogy boszúból verték agyon. Az esetről jelentést tétetett a királyi ügyészségnek is, s az élesdi királyi járásbírósg bizott meg a vizsgálat vezetésével.

* **Rendőri hírek.** *Lovasrendőrök működésben.* A lovasrendőrök tegnap hajnalban portyázás közben az Iklódi pusztán mellett elfogták Vestán László és Rostás Teréz nevű cigányokat. Mindkettőt számtalanszor büntetett notorius tolvaj, sőt utonálló. Most is éppen a hetivásárra beigyekvő vidékiekre lehet legjobbkor tették őket ártalmatlanokká a lovasrendőrök. A megrogzött banditák zár alatt maradtak. — *Aki a koporsóval házal.* Tegnap este 9 óratájt a Vitéz-utcán meglehetősen feltűnést keltett Osváth Sándor részeges favágó, aki hátán egy 8-10 éves gyermeknek való koporsóval háztól-házig tántorgott és erősen kínálgatta eladásra a koporsót. Szörnyai László előállította a szokatlan názalót; a rendőrség azután kisült, hogy Osváth a Körözs-utcán Pelley asztalossegéd anyjánál fát vágott és ott kapta napszámba ezt a koporsót. A rendőrség elkobozta a koporsót és utnak eresztette a részeges alakot. A legjellemzőbb azonban az, hogy a koporsó mostanig gazdátlanul hever a rendőrségen.

* **Találtatott.** Bitangóságban találtak 6 án a Szálka pusztán két pej herélt, 5-6 évesnek látszó lovat. Igazolt tulajdosa jelentkeztek a kihágási ügyosztálynál, mert 8 nap mulva megtük a dobot a két gebe fölött.

* **Rheuma, köszvény, csont és izomzsgaggatás** ellen legbiztosabb hatása van a *Citosan*-nak, kapható a *Kigyó* gyógyszerertárban, Nagyvárád, Bémer-tér és a Vadász-féle Drogueriában. Ára 90 fillér.

* **Igazán bámulatot kelt** mindenkiben az a hatalmas, nagy, szépen és izléseesen összeválogatott raktár, ami most az őszi újdonságokból felvan halmozva **HÁSZ MANÓ**, kézmű és divat áruházában, Nagyvárád, Zöldfa-utca elején s mondhatjuk minden különös érdek nélkül, hogy a **legolcsóbban** ottan lehet vásárolni, mivel ottan van a legnagyobb forgalom, úgy, hogy sokszor látjuk, midőn a jó ismerős vevők önmaguk is segédkezett nyujtanak a kiszolgálásban. Tehát e szép raktár megtekintését és az árak iránti érdeklődéseket senki se mulassza el.

* **Uj vendéglő megnyitás!** Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy Körös-utca 1 szá alatt volt Szabó Gyula-féle vendéglőt megvettem és azt e hó 9-ikén megnyitottam. Kitünő ételek és italok s naponta friss csapolású Dréher sör kapható. A nagyérdemű közönség szives pártfogását kéri a Körösparti vendéglő tulajdonosa.

* **A közönség érdekét** mozdította elő **TESZLER SIMON** helybeli posztónagykereskedő, hogy engedve t. vevői általános óhajának, *posztónagykereskedését szabászati teremmel* bővítette ki. Kiváló képzettségű és a fővárosban, valamint külföldön bő tapasztalatokat szerzett szabászt szerződtetett, ki a legdivatosab faconok készítésével a legkényesebb izlést is kielégli, s így bárki *egyhármadrésznivel olcsóbban*, mint bárhol másutt szerezheti be a legfinomabb angol és scott kelmébből ruhaszükségletét. Egy egyszerű levelezőlapon közölt kívánságra dus collectióját bármikor rendelkezésre bocsátja s azt választás megejtése végétt bárhova elküdi.

* **Sok ezer szenvedő** nem veheti igénybe, vagy az évszak alkalmatlan volta, vagy a nagy költségek miatt a karlsbadi és marienbadi gyógyforrásokat belső bajainak orvoslására; mindezen akadályok ma már nem gátolják a sikeres gyógyulást, mert a Schmidt-hauer-féle **IGMÁNDI** keserűvízben egy oly hazai ásványvízünk van mely a külföld hírneves forrásait nem csak pótolni képes, de gyógyhatásában azokat tetemesen felül is mulja. Az igmándi keserűvíz eddig az egyedüli, melyben tudományos alapon a rádium jelenléte mutatott ki, s ezen nagyjelentőségű felfede és nyujtja magyarázatát azon csodálatos gyógygyerőnek, a mely ezen ásványvízben rejlik. Mint ivó kura otthon bármely évszakban reggelenként fél pohárral használva, kitünő eredménnyel használható gyomor, bél és vérébajokban, úgy elkövéredés, szívelhájásodás s az azzal járó tulladásnál, sárgaság, máj és lépdagant, cukorbetegség, aranyér, czuz és köszvénynél, vébősnél s egyéb belserveszeti bajokban, kiválóan nagy értékű, mint ez idő szerint a legjobb természetes és ártalmatlan hashajtó. Az igmándi keserűvíz minden jobb gyógyszerertár és fűszerüzletben kapható kis üvegben is 30 fillérért, nagy üveg 50 fillér.

IRODALOM.

Virágének

Édes kicsi nefelejtem,
Piros rózsza szálam,
Elgyötör az érled való
Nagy-szerelmes vágyam. —
Ugy her adok, mint a virág
Forró napsugártól:
A mióta oda mentél,
Idegenbe, távol . . .

Nincs azóta nyugovásom,
Nincs örömem nékem,
Nincs azóta, nincs azóta
Sem napom sem éjjem. —
Eibolyongva te utánad
Messze, idegenben:
Bús madárként siró szóval
Keresgett a lelkem . . .

. . . Gyere vissza, gyere vissza
Kicsi nefelejtem.
Meggyógyulok érzem, ujra
A te közelében. —
Gyere vissza, gyere vissza,
Piros rózsza szálam!
Elgyötör az érled való
Nagy-szerelmes vágyam . . .

Pelle János.

Boru és derü.

— Novellák, rajzok. Irta *Várady István*. Ára 2 korona. —

Nem ismeretlen, mér áll élénk azzal az előkelő izléssel kiállított kötettel, melynek címét cikkünk élére irtuk. *Várady István* régi kedves ismerőse a lap olvasóinak. Akár az ügyes, ötletes tárczairót, akár a vig Tankrédot, akár a talpraesett vezérczikkek íróját vesszük, *Várady* minden téren a legjobb nevet szerezte meg magának.

Talán mégis legjobban szeretik *Váradyt*, a tárczairót. Legalább a nők bizonyára a tárczáiban találnak legtöbb gyönyörűséget. *Várady Istvánnak* nem az unalomig elcsépelet modern problémák adnak témát. Ő csak gyönyörködtetni akar és mert tudja annak a titkát, tehát el is éri a célját. Azok a rövid lélegzetű kis elbeszélések, a melyeket kötetbe gyűjtött, mind egy-egy híven megrajzolt kép az életből, a mely lebilincseli az olvasót. Meleg kedély, hivatott toll munkája a könyv, a melyet csak ajánlani lehet az irodalom minden barátjának figyelmébe. Az igen izléses külső kiállítás a Szent László nyomdát dicséri.

SZÍNHÁZ.

Heti műsor.

Vasárnap: d. u. A pesti nők; este Kurucz-furfang.

Hétfő: Mikádó. A.

Kedd: János vitéz. B. (Jubiláris előadás.)

Szerda: János vitéz. C. (A versenydíjak kiosztása.)

Csütörtök d. u.: Falu rossza. (Ifjusági előadás.) Este: Smólen Tóni. A. (Bemutató)

Péntek: Smólen Tóni B.

Szombat: Smólen Tóni C.

Vasárnap: Smólen Tóni. (Bérletszünet.)

* **A színügyi bizottság ülése.** Nagyvárád város színügyi bizottsága tegnap délután rövid ülést tartott a Kossuth szobor alap javára rendezendő gyermekelőadás tárgyában. Az előadás megtartását december 16-án délutánra engedélyezték. Az ülésen *Mezey Mihály* elnöklété alatt jelen voltak *Köszeghy József*, *Becklay Lajos*, dr *Adorján Emil*, dr *Kurländer Ede*, *Somogyi Károly* szinigazgató és *Juricskky Barna* jegyző.

* **A mikádó.** Nem tudom, anno dazumal, ifjusága tavaszán minő sikert aratott a Mikádó; bizonyonnyal különbet, mint Nagyvárádon, más-képpen nem érte volna meg az itteni telfrissítést. Zajos ásitások közepette mult az idő, némi csekélyke derűséggel változatossá téve. Egyedüli kimagasló eseményt *Tihanyi* pompás kupléi képezték. A japán császár kupléja a német vezényszórol és a nagyhatalmi lázról leg-alább öt teljes perczre megakasztotta az elő-adást, olyan frenetikus tapsot produkált. A kritikusokról is aktuálisan énekelt, mikor azzal fenyegetett meg bennünket, hogy az egész társulat elvtársi módon fog pressziót gyakorolni, élén Somogyi elvtárrsal; s ez a támadás biztos sikerrel fog jární, mert a társulat bá-josabb tele semmi esetre sem fogja a kritikusoknak hagyni — az utolsó szót.

* **Aszfaltbetyár.** Vannak olyan délutáni előadások, amikor a színészek inkább maguk gyönyörködtetésére játszanak, mint a közönségnek. Nem csoda, hisz ha a nézőtér üres, akkor nincs kit mulattatni, mulattadják hát a szereplők önmagukat. Az előadás maga, amennyire annyira sikerült volt. Úgyesen alakította az

igazi »pesti zsidót«, »Smokk Samut«, Tihanyi és szünni nem akaró taps kísérte a válságos helyzetről énekelt kupléjait. Sikerben méltó osztálytársa volt Hajnal a »nevelő ur« szerepében. Az előadás többi szereplőit is sok taps üdvözölte, hogy a hangulat annál vasárnap délutánibb legyen, czukorkákat dobáltak a színpadra, édesítőnek.

A mai előadások. Két előadás lesz ma a Szigligeti-színházban Délután a mindig zsúfolt ház mellett adott Lehár opette. A pesti nők kerül színre ugyanoly fényes kiállításal és első-rangu szereposztással, mint a bemutatón — délutáni helyárok mellett. Este a Kuruczfürdőng népies színművet adják a páholyok árának mérmékeit leszállításával. Az esti előadás előreláthatólag zsúfolt ház előtt fog lefolyni, mert már a tegnapi nap folyamán számos elővétel történt.

A hét műsora. A színház igazgatósága hétről-hétre nagy ambícióval állítja össze az egyre érdekesebb műsört s nem mulik el hét, hogy ne mutassa be új darabot. A jövő hét minden estéje szenzációs érdekességű. Már kedden tartják meg a János vitéz jubileumi előadását, mikor is harminczadszor kerül színre az országos sikert elért színpadi alkotás. A jubileumi előadáson Aradi Aranka játssza a cím-szerepet és Gerlaci Hermin Huskát.

Szerdán osztják ki a János vitézek versenyének díjait nyílt színen s az igazgatóság ez estén azzal kedveskedik a közönségnek, hogy a két közkedvelt primadonna fényképeit fogja kiosztani. Smóten Tóni, Guthy Soma, kacagató énekes bohózatát mutatják be s a már eddig is megnyilvánult nagy érdeklődés arra bírta az igazgatóságot, hogy egymásután következő négy estére is kitűzze a darab előadását.

EGYESÜLETEK.

Immaculata-ünnep a Legényegyletben.

Nagysikerű ünnepélyt rendezett a Kath. Legényegylet a szeplőtelen fogantatás ünnepén, pénteken este fél 9 órakor. Elismerés illéti a legényegylet buzgó vezetőit agilis, fáradalmat nem ismerő, önzetlen, tevékenységükért, melylyel az egyleti élet ügyet felkarolták. A pénteki nagystílus ünnepélynek fényes erkölcsi sikere bizonyosság reá, hogy fáradozásuk nem hiába való, az érdeklődés nap-nap után fokozódik és mindig nagyobb arányokat ölt Nagyvárad keresztény társadalmában.

A Kath. Legényegylet péntek esti Immaculata-ünnepélye meg is érdemelte azt a nagy látogatottságot, melyben része volt. A legényegyleti tagok a nagyterem hátuljában szorongtak az ünnepélyre összegyülekezett vendégek teljesen lefoglaltak minden ülőhelyet.

Az ünnepélyt bevezette a legényegylet igazgatójának, Mellau István főjeleliskolai hit-tanárnak »Immaculata és korunk« című beszéde. Plasztikusan kidomborítva fejtegette a keresztény tisztaság áldásait, szembeállítván vele a szabad szerelem inaugurálásával várható erkölcsi züllés társadalmi veszélyeit.

Utána *Krupka* Ferencz egyleti tag szavalt el lendülettel *Inóczy László Nővér* című költeményét. A műsor folytatásaként *Kürti* Lajos, szintén egyleti tag olvasott fel nagyon érdekes dolgokat a keresztény munkásnők védelméről. Figyelemreméltó erre vonatkozólag az alap elveiben vázolt keresztény munkásnők védőegyletének eszméje, melynek megvalósulása Nagyvárad keresztény munkásnői anyagi és erkölcsi érdekéből felette kívánatos. *Fudally* Irmuska kisasszony szavalt majd *Kemenes Ferencz* »Szeplőtelen szent Szűz« című költeményét meglepő kedvességgel és az áhítatos lélek közvetlenségével.

A közönség rokonszenvesen fogadta szavallatát és tetszésének élénk tapsal adott kifejezést. *Galló* János és *Szabó* József egyleti

tagok »Kinck első szent királyunk« kezdetű régi magyar Mária-éneket énekelték el ügyesen tetszetős előadással. Az ünnepélyt *Popity* János ügyvédjelölt az »Immaculata és a megváltás« című ünnepi beszéde méltóképen fejezte be, beszédében kitejtén, minő szerep illeti meg a szeplőtelen Szűzet az emberiség megváltása művében ugy a természetfeletti rendet, mint a társadalmi életet illetőleg. A szépen sikerült ünnepélynek háromnegyed 11 órakor volt vége.

Iparos ifjak ünnepe. A nagyvárad iipartestület ifjusága ma délután 3 órakor üli meg önképző-egyletének tízéves jubileumát fényes ünnepségek között gazdag műsorral. A nagysikerűnek ígérkező előadás délután 3 órakor kezdődik a Fekete Sas nagytermében.

MULATSÁG.

Tea-estély. Ha a jótékonyság czélja vezeti a kezeket, működéseiknek eredménye nem marad hálátlan. A nőegylet fáradságos, üdvös munkálkodása, melylyel a szegénységben, a nyomorban élő embertársainkon kívánnak segíteni, rendszeren visszhangra talál. A tegnap esteli teaestély fényes sikere bizonysgot tesz, hogy városunkban vannak számosan, kik a másokon való segítség czéljáért küzdenek. És mily könnyű e küzdelem. Fel se veszi az ember azt a kevés áldozatot, mit az estély megkíván, és e kevés áldozattal talán észre se veszik, mily sok nyomorgó emberen segítettek. A tegnap esteli tea-estély, talán még az előzőt is fölülmúlta. A megjelentek valósággal rózsakertté varázsolták az őszi nagytermet. Mosolygó gyöngéd leányarcok között fel-fel csillant a tisztes uniformis tulajdonosának szígoru arca, a mely most szintén mosolygott és egy csöppet sem látszott meg rajta, hogy még csak pár órával előbb durva paraszt légenyek előtt mily félelmesnek tűnt fel. Városunk intelligenciája teljes számmal képviselve volt a kedves estélyen. Az est fényes sikere csak buzdítás lehet a nőegyletnek, annak kiváló elnöknőjének, fáradságos munkájuk folytatására.

A jelen voltak közül a következőket sikerült feljegyeznünk:

Asszonyok: özv. Des Escherolles Kruspér Sándorné, Csanády Arihurnó, Czankl Rezsóné, Aust Albrechtné Markovits Kálmánné, Barry Józsefné, Fekete Sándorné Móre pálné, Beroldingon grófnők, ifj. Rimánóczy Kálmánné, Békéssy Józsefné, Mayor Miklósné, Dankl Ernóné, Payor Kálmángé, Lukács Gézáné, Balogh Samuné, dr. Fassie Gyuláné, Pozsonyi Gézáné, Lorik Kornélné br Karg Jánosné, Ploju Györgyné, Cziffra Geróné, özv. Fassie Sándorné, Frankó Eudréné, Horváth alezredesné, Juricskay Lászlóné, Géczy Gézáné, Szentlélek Károlyné, Szokoly Tamásné özv. Fleischner Vilmosné, dr. Mihelli Lajosné, Darvas Lajosné, Buhl Emilné, Rutter Emilné, Farkas Józsefné, Kaiser Józsefné, Kohn Sámuelné, Szlafkay Gyuláné, özv. Jullier Károlyné.

Leányok: Fekete Huska, Géczy Eila, Bary Olga, Szőnyi Margit, Szentlélek Jolán, Móre Ilonka, Csányi nővérek, Czeglédi Piroška, Dániel Margit, Fodor Erzsike, Kövér Elluska, Böszörményi Ilonka, Walber Erzsike, Kovács Ilonka, Rutt-a Bella, Szokoly Irénke, Szondy Erzsike, Varga Piroška, Buhl nővérek, Pozsonyi Margit, Komlóssy Baby, Lederer Viola, Fleicher Mariska, Biányi nővérek, Ploju nővére.

A fényes közönséget elragadtatta az ügyesen és izlésesen összeállított műsor:

1. 12. Liszt. Rapsodia, zongorán előadta Komlóssy Ilona.

2. Cello a) Szendergő dal Schumanntól; b) Magyar Rapsodia: Popper Dávidtól, gordonkán előadta Kürti István, zongorán kísérte Mazalik Nándor.

3. A bűn. Melodráma, Kis Józseftől, előadta Barry Olga, zongorán kísérte Wallner Erzsike.

4. Őszi dal. Mendelssohn kettős, előadták

Szentlélek Jolán és Szőnyi Margit, kísérte Patzkó Aladárné.

5. Rákóczy kesergője. Tárogatón játszott Mezey Gyula, zongorán kísérte Suhajda Béla joghallgató.

Gyönyörködött a hallgatóság Komlóssy Ilona urleány nagy kezűgyességgel és művészi izléssel előadott zongorajátékán. Nagy tapsvihart arattak a Mendelssohn kettős előadói, Szentlélek Jolán és Szőnyi Margit. A többi programponnt fényes sikere után meglegegetten és élvezettel eltelve távozott a közönség.

TÁVIRATOK.

A válság.

Budapest, decz. 9. (Saját tud. táv.) A kormány főhivatalosa lágy mollakordokat, békés hurokat pengel. Elmegy az engedékenységek leg-zélső határáig. Azt mondja, hogy a béke a kormány előtt szabad megállapodás tárgya. Még az általános választói joghoz sem ragaszkodik. Igazán megható — Óriási fellünést kellett a fővárosban, hogy Széll Budapestre érkezett s Kossuthot meglátogatta. Bech bárót a király kihallgatáson fogadta s másfél óráig tanácskozott vele. Ma délután minisztertanács volt, amelyen Fejérváry audienciáját készítettek elő. A minisztereink deczember 19-én január derekáig fogja elnapoltatni királyi kéziratral az országgyűlést. A vézélő bizottság befejezte tanácskozását. Kártérítést szavazott meg a behívott póttartalékosok családjának. Megállapította a deczember 19-iki ülésen benyújtandó határozati javaslatot. A Nemzeti Kaszinóban hír szerint újból megerősödnének a tanácskozások a békés kibontakozás érdekében. Lukács és Széll vezelnék őket.

Benicsky Lajos pestmegyei alispán egészségi állapota jelentékenyen javult. Karácsonyra talán hazatérhet Mentonából, de hogy átveheti-e hivatalát is, az még nagyon kétes. Pestmegye segéd és kezelő hivatalai hétfőn magkapják deczemberi fizetésüket. A választott tisztviselők azonban még mindig a jóléti biztonságra vannak utalva. A járások visszaküldik a megyei hivatalos lapot, jelezve, hogy Römer alispánt nem ismerik. **Laszberg** most sorban fölfüggeszti azokat a tisztviselőket, akik rendelkezéseit nem teljesítik. A járási tisztviselők visszaküldik a Römer alispán aláírásával ellátott aktaikat s hátukra írják: Ki ez az ur?

Márkus főpolgármester személyesen adta át Kristóffynak a főváros legutóbbi közgyűlésének ellentálló határozataról fölvett okiratot. Kristóffy egyelőre nem dönt a határozat sorsa fölött.

Beöthy László bibarmegyei és nagyváradai főispán megsürgette lemondását, hivatalát már át adta titkárnak s most a megyénél az alispán, a városnál a polgármesteri hivatal úján látják el ideiglenesen teendőit.

Aradmegye törvényhatósági bizottsága Vásárhelyi főispán elnöklésével ülést tartott, amelyen szótöbbséggel kimondották, hogy a póttartalékosok behívását törvénybe ütközönek tartják. Föliratot

intéznék a képviselőházhoz. — Batthyány Lajos gróf, Lippay Géza és Franciscs Norbert kiléptek a győri kaszinóból, miután nem akarnak Laszberggel egy lárságban lenni. — Dömsödi Magyar Gyula vezérőrnagyot a 4. tüzérdandár parancsnokát áthelyezték Josephstadba, onnan meg Szipsicz József bárót a 9. tüzérdandártól Budapestre. Sokan nem jó szemmel nézik az áthelyezést. Ugy okoskodnak, hogy a magyar tiszteket nem volna szabad idegenbe küldeni.

Meggyilkolt földes ur.

Budapest, decz. 9. (Saját tud. látv.) Grone báró porosz főnemest, a kinek Diósjenő nőgrádmegyei községben birtoka van, a diósjenői erdőben állott mellet halva találták Öngyilkosság esete ki van zárva. Látszik a hullán, hogy a báró a lövés után még néhány lépést tett.

A magyar iparért.

Budapest, decz. 9. (Saját tud. látv.) Brassóban elhatározták az osztrák ipar bojkot tálását. Debreczen vidéki iparszövetségek létesítését tervezi a magyar ipar fölvirágztatására.

NYILTTÉR.

Dr FISCHER IMRE

az izr. kórház segéd-főorvosa,

lakik:

F Ó - U T C Z A.

9 szám.
(Barts-ház)

BUTOR-IPARTELEP

Nagyvárad, Szent László tér
RIMANÓCZY-HÁZ. Holdas templom mellett.
Telefonszám az egész megyére 584.

Tisztelettel tudatom a n. é. közönséggel, hogy

butor

nagyraktáramban

modern szalon-, ebédlő-, háló- és fürdőberendezések, valamint mindenféle fülkő-, réz- és vasbutorok a lehető legszolidabb árszámítás mellett a leg-
szébb kivitelben szerezhetők be.

Saját műhelyemben

személyes felügyelettel mellett készülnek mindenféle szakmába vágó asztalos-, karpitos- és díszítő stb. munkák, javítások a legjutányosabb árszámítás mellett.

Tisztelettel

Büchler Márton.

* * * A legdivatosabb * * *

névjegyek

olcsón készíttetnek
a Szent László nyomdában
Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Kitünő alkalom!

Kiárusítás!

Kiárusítás

N é h a i

P a t t a M a n ó

ékszerész-üzletében lévő árak
f. évi november hó 16-ától kezdve
hatósági engedély alapján kiárusíttatnak.
Mélyen leszállított szabott áron kerülnek
eladásra
az összes raktáron levő nagymennyiségű
tárgyak, u. m.:

arany és ezüst ékszerek, brilliansok,
férfi és női arany és ezüst órák
és láncok, nickel tárgyak, evőeszkö-
zök, függők, gyűrűk, szemüvegek és
látszerek, mindennemű modern és sze-
cessziós dísz tárgyak.

A kiárusítás a fő-utczai Orsolya zárda mellett
lévő üzlethelyiségben történik.

Kiárusítás!

Kiárusítás!

Kitünő alkalom!

TÖRT SZÁMOK

TANÍTÁSA ÉS TANULÁSA
középiskolába készülő
tanulók, kisiparosok
és kisgazdák számára.
Irta: RÁTKAY JÓZSEF.

Kapható a

Szent László nyomdában.

Szilágyi Dezső-utca 5. sz.

Ára 20 fillér.

Videkre 25 fillér előleges beküldése
mellett bérmentesen küldetik meg.

Bumbera Imre

polgári- és papi-szabó

Nagyvárad, „Bazár“-épület színház oldal.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség és Főtisztelendő papság becses tudomására hozni, hogy a legújabb divat és a legjobb minőségű ŐSZI és TÉLI szüvelem raktáron vannak, melyekből a legújabb és a legelőnyösebb szabás szerinti ruhákat készítem nagybecsű megrendelőimnek.

Különösen felhívom a Főtisztelendő papság figyelmét **SIMA, FEKETE** áruimra, melyekből nagy raktárt tartok a **Főtisztelendő papság részére**. Állandóan nagy választék **reveranda czimáda** és egyházi **kvadrátusokból Rivétum** fekete és viola színben, továbbá egyedüli raktára a mai idény legszebb és legcélszerűbb **hit, remény, szeretet övének** (cingulus), mely egyedül **csak nálam szerezhető be**.

Midőn a Főtisztelendő papság és a nagyérdemű közönség becses pártfogását kérem, föl kell említenem, hogy elvem mindig a jó munka, jutányos ár volt, melytől eltérni a jövőben sem fogok.

Nagybecsű megrendeléseit kérve, maradtam kitünő tisztelettel:

Bumbera Imre,

1834

polgári- és papi-szabó.

Az „Első nagyváradai cipő- és csizmagyár“ Moskovits Farkas és Tsa

mely 370 alkalmazottat és munkást foglalkoztat és kizárólag a legfinomabb lábbelieket *kézimunkával* készíti.

Nagyvárad, Kossuth-u. 5 számú saját házában (volt rendőrségi épület) levő

kicsinybeni eladási üzletében

férfi, női, fiu és gyermekcipőket, vizmentes csi mákat, eredeti gyári árban — minden pár lábbelin a szabott ár rá van plombálva — árul.

**Kitünő anyag! Legjobb szabás!
Tartós munka!**

Kényelmes viselet! Legdivatosabb façon!

Telefon: 417.

REGÉNYCSARNOK.

Gyorgyejev Foma.

Irta: Gorkij Maxim

8.

— Oh te? — sottogta, mikor Foma mellé leült s oldalba taszította. — Hát ezt sem érted? Mennyi haszon volt összesen? Harminczkópek . . . és két házaló volt.

Az egyik tizenhetet kapott; nos, és a másik?

— Tudom, — sottogta Foma s szégyenkezve nézett Smolin arczába. Nem tetszett neki ez a fiu s észrevette, hogy Smolinnak disznószeve van.

Jesov a lábát csipte meg Fomának s ezt kérdezte:

— Ki a papád? Az Ignác?

— Az.

— Ugy . . . Majd én mindig sugok.

— Jó.

— Mit adsz érte?

Foma gondolkodott.

— Hát te mindent tudsz?

— Én? Én vagyok az első tanuló . . .

Majd meglátod.

— Jesov már megint fecsegsz — mondta a tanár haragosan.

Jesov fölugrott s szemtelenül mondta:

— Nem én beszélek, az Andrics, a Gyorgyejev.

— Mind a ketten beszélnek. — magyarázta Smolin.

A tanár mind kettőt megszigta, miközben ajakával csetintett. Jesov újra fecsegett.

— Jól van Smolin, majd megemlegeted még — mondta a tanár.

Foma hallgatott s egyre a szomszédját nézegette. A szünet alatt megtudta, hogy Smolin egy börtönváros fia, Jesovnak pedig törvényszéki szolga az édesatyja és nagyon szegény flu. Szegénysége meg is látszott fakó, beesett arcán és a ruháján lévő foltokon. Érczes, mély hangon beszélt s beszédét arcmozdulatokkal kísérte s gyakran használt oly szavakat, amelyeknek értelmét kivülé senki sem tudta.

— Legyünk barátok — mondta Fomának.

— Miért árultál be előbb a tanárnak? — emlékeztette őt Go gyejev s bizalmatlanul tekintett reá.

— Oh Istenem! Hát árt a te neked? Te új tanuló vagy és gazdag... A gazdagokat nem bántja a tanító... Én szegény vagyok, engem nem szeret, mert mindig valami csinyt teszek s soha sem hozok neki ajándékot... Ha rossz tanuló volnék, már rég kicsaptak volna. Tudod, majd átmegegyek a gimnáziumba. Ha a második osztályt elvégeztem, gimnázista leszek. Majd ott tanulok! Hány lóva van a papádnak?

— Három... Miért kell neked tanulnod?

— Mert szegény vagyok... a szegényeknek sokat kell tanulniok, attól meggazdagodnak... orvos lesz belőlük, hivatalnok vagy katonatiszt. Majd én is fogok csö.tetni... oldalomon kard lesz, sarkantyum is — klirrlklir! Hát te mi akarsz lenni?

— Nem tudom — mondta Foma s gondolkodva nézett társára.

— Neked nem is szükséges, hogy valami légy... Szereted a galambokat?

— Szeretem.

— Ejnye de unalmas fiu vagy te. U-u e-é utánozta Jesov, Foma lessu beszédmodorát. — Hány galambod van?

— Egy sincs.

— Oh te! Gazdagok vagytok s egy galambod sincs... Még nekem is van három... Ha nekem gazdag papám volna, száz galambot vennék s egész nap hajszolnám őket Smolinnak is szép galambjai vannak. Tizenégy... a tarkét nekem adta. De ő is nagyon szeretne még többet... a gazdagok mindig többet szeretnének. Te is ilyen vagy?

— Nem tudom — mondta Foma.

— Gyere el Smolinhoz. Játsszunk a galambokkal.

— Jó. Ha megengedik.

— Hát nem szeret a papád?

— De, szeret.

— Akkor megengedi neked... De ne mondd meg, hogy én is ott leszek... mert akkor talán megtiltja. Mondd csak: Engedd meg, hogy Smolinékhoz menjek... Smolinékhoz.

A kövér fiu most hozzájuk lépett és miközben Jesov köszönt neki, szemrehányó hangon így szólt:

— Oh te vörös! Nem is érdemes veled barátkozni... Te kavics!

— Miért csufolódol? — kérdezte Smolin csöndesen s szeméit Fomára meresztette.

— Nem csufolódom. Az igazat mondom — magyarázta Jesov s idegesen vállat vont. — Halljad! Ámbár te rongy fráter vagy — de hagyjuk ezt! Vasárnap, mise után elmegyek hozzád.

— Jöjjetek csak — bolintott Smolin.

— Jövünk... Mindjárt csengetnek. Addig elszaladok s eladom a csizemet — magyarázta Jesov s nadrágja zsebéből csomagot vont elő, melyben valami élő mozgolódott, aztán eltűnt ez iskola udvaráról, mint a bigany az ember tenyeréről.

— Nagyszerű gyerek — mondta Foma akit elbűvölt Jesov elevenése.

(Folyt köv.)

SZERKESZTŐI PÓSTA.

Gyoma. Köszönjük a meglehangu üdvözléte. Igazán jól esett. Mi egyébként megálljuk helyünket becsülettel továbbra is.

Keresztény asszony. Köszönjük a szíves megemlékezést. Nehéz időket élünk s ebben a helyzetben az a tudat, hogy olvasóink velünk éreznek, csak lelkesítőleg hat reánk s további munkálkodásra serkent a megkezdett irányban. Ami a feljelentést illeti, az illetőt a rendőrség kihallgatta, de igazolta magát. Talán szíveskednék a forrást közölni, ahonnan értesülését vette, hogy a nyomozatot folytathassunk. Azt akarjuk, hogy a keddi me-renylet tettese közül mentül több jómádár kerüljön hűvörsre.

T. munkatársainkat, kik a karácsonyi számban dolgozatokat küldeni akarnak, felkérjük, szíveskedjenek munkálataikat lehetőleg a hét végéig hozzánk juttatni.

P. I. Nem rossz. Köszönjük. De lesz ott még jobb is.

KÖZGAZDASÁG.

A Gyakorlati Gazdatisztek Orsz.

Egy. választmánya elhatározta, hogy addig is, míg a törvény hozás a gazdatiszti nyugdíjügyét törvényhozás útján megoldhatja, a gazdatisztek nyugdíj alapgyűjtését társadalmi alapon óhajtják megkezdni. E célból az egyesület egy bizománnyi üzlet létesítését határozta el. A bizománnyi üzlet, mely mindentéle mezőgazdasági termény és eszközök elárulásával és beszerzésével, annak közvetítésével fog foglalkozni, nemsokára a főváros, központi vásárcsarnokban szintén egy elárúsító helyet fog nyitni, hol mindenféle élelmi cikkek elárulását felkarolja. A bizománnyi üzlet évi tiszta jövedelmének 6 százaléka képezi a nyugdíjalap összegét. Hogy a nyugdíjalap minél rohamosabban szaporodjék, az teljesen a gazdatisztek és földbirtokosokon áll. Ezért bátran számítunk, hogy az egyesületet nagyhorderajú vállalkozásában a fentiek támogatásban részesítik.

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktőzsde 1905 decz. 9-én.

Magyar aranyjárdék 4%	— — —	113.50
Magyar koronajárdék 4%	— — —	99.30
Magyar koronajárdék 3 1/2%	— — —	86.—
Magyar földteher mentesítési kötvény 4%	— — —	95.50
Horvát-szlávon földtehermentesítési kötvény	— — —	96.50
Magyar nyeresemény sorsjegy-kölesön	— — —	2.14
Tisza-szab. és szegedi sorsjegy-kölesön	— — —	158.—
Oszták járdék papírban	— — —	99.75
Oszták járdék ezüstben	— — —	100.—
Oszták korona járdék	— — —	156.—
Oszták járdék aranyban	— — —	99.80
1860. oszt. államsorsjegyek	— — —	1.58
Oszták-magyar bankrészvény	— — —	16.35
Magyar hitelbank részvény	— — —	788.75
Oszták hitelbank intézeti részvény	— — —	669.—

Oszták-magyar államvasuti részvény — 657.75
20 frankos arany (Napolendor) — — 19.11
Német birodalmi márka — — — 117.70

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUOSKICS GYULA.

Felhívás

a **Filléres Takaréék és Segélyszövetkezet**

1906 január 1-én új évtársulatot nyit.

Egy üzletrésznek alapját az évtársulat tartama alatt — 3 éven át — *hetenként kötelezőleg fizetendő 20 fillér* képezi.

A szövetkezet célja az, hogy egy-részről a tagok részére kisebb összegű hetenként ismétlődő betétek által a *gyongyűjtést* lehetővé tegye, másrészről, hogy ugyanezen tagok betétek arányában olcsó kamattal mellett *kölcsönöket* kaphassanak.

A beiratások a *Leszámitoló és Jelzalogbank helyiségében* (Bémer-tér, Lévai-palota) eszközölhetők, a befizetések ugyan-ott lesznek teljesítendőek.

A *vidéki beiratkozók* a heti befizetéseket a postatakarékpénztár útján *portómentesen* teljesíthetik.

Egy heti befizetéssel már a mai naptól fogva minden beiratkozó megkapja a nevére kiállított könyvecskét.

1407.

**FILLÉRES
TAKARÉK- ÉS SEGÉLYSZÖVETKEZET.**

Megnyilt a

Könyvkirály

Fő-uteza és Szaniszló-u. sarkán, (Stern-palota.)

100,000 kötet könyv az irodalom minden ágából.

Bámulatos olcsó árak!
Könyvek 5 krajczártól feljebb!
Szabad bemenet, — bárki megtekintheti.

Több ezer kötetből álló kath. theologiai könyvtár. 1362

BELÉPÉSI FELHÍVÁS.

A Biharmegyei korona takaréék- és hitelszövetkezet

1906. évi január 1-én

új évtársulatot kezd,

mely 1908. december hó végéig tart.

Egy üzletrész egy korona.

A befizetési könyvecskék mindjárt a belépés alkalmával szolgáltatnak ki.

A szövetkezet helyisége:

a **Biharmegyei Takarékpénztár 1-ső emeleti üzlethelyiségében van,**
Nagyáradon, Kossuth Lajos-uteza 2. sz. alatt.

Jegyzések itt, valamint a földszinten levő váltó-üzletben már a mai naptól kezdve elfogadtatnak.

Az igazgatóság.

Nagy karácsonyi vásár
alkalmi ajándékok, szép ruhakelmék, mosó barchetek. Kis véges
 Chiffonok és vásznak, gyönyörű fehérne-

müek, zsebkendők, szőnyegek, olcsó árban selyem és satin paplanok minden színben, alsó ingek, alsó nadrágok, kötött keztyük és harisnyák.

Elegáns színházi fejkötők, selyem Challak, szép tüllgallérok és minden itten fel nem sorolt cikkek, a karácsony alkalmából mérsékelten leszállított árban lesznek a közönség rendelkezésére bocsátva.

Kiváló tisztelettel:

AJTAY GYULA ÉS TÁRSA
 Nagyváradi Bémer-tér, a Pannónia-szálloda mellett.

HIRDE T É S E K

jutányos árban

felvételnek a

„TISZÁN T Ű L”

kiadóhivatalában.

Dr. Politzer Jakab szanatoriuma és vizgyógyintézete
 Nagyváradi Szilágyi Dező-u. 7. sz.

Bejáró és bennlakó betegeknek egész éven át nyitva.

Vizgyógymódok, villany gyógyászat, szénsavas-, törpefenyő-, ásványfürdők, forrólég-kezelés, gőzszekrény, pöstyén-izsapkúra. Inhalatók. Vibrációs massage. Hízoló- és soványító-gyógy mód.

Javallva: Idegesség minden neme, gyomor-, bél-, szív-, tüdő-, légzőszervek betegségeinél izületi-, izom- és idegesúznál.

Kitünő gyógyeredmények. — Állandó orvosi felügyelet. — Olcsó árak.

Penzió (lakás, ellátás) naponta 5 és 7 korona.

Prospektussal és felvilágosítással szívesen szolgál

Dr. Politzer Jakab,
 az intézet tulajdonosa és vezetője

Nagy karácsonyi vásár az ujonnan berendezett **Korona- és Filler-bazárban.**

Fő-utca, városi Bazár-épület.

MEGNYILT A KORONA-BAZÁR! hol legolcsóbban lehet vásárolni karácsonyra mindennemű gyermek-játékokat, ajándék- és dísz tárgyakat, utazó készleteket és bőröndöket. Női és férfi fehérneműket, dohányzó készleteket.

Régi helyiségünkben csak december hó végéig tart az eladás.

Teljes

tisztelettel:

FRISS és TSA KORONA- és FILLÉR-BAZÁR. Fő-utca, városi Bazár épület.

Lőrincz Mór Nagyváradi, Szt. János-u. elején.

Fióküzlet: Zilah, Rákóczy-utca.

Ajándék tárgyak.

Gyermekek és felnőttek részére, használható, czélszerű és szórakoztató tárgyak igen nagy választéka, u. m:

Játékárúk, hangszerek, torna-kellékek, utazó-kellékek, kézműves-árúk, díszmű-árúk, vadász-kellékek, divatos női kizitáskák, salon-diszek, bőr, plüss, és fa-kasseták.

Szörme-kabátok, boák és muffok.

Wallerstein Fülöp Fiai Nagyvárad, Bémer-tér

Karácsonyi maradékvásár megkezdődött!

Azon körülmény, hogy sikerült Aradon a jóhírnevű »Probst Károly és Társa Utódai« cég csődtömegét és Kolozsvárott a »Balogh és Reil«-féle áruraktárt megvennünk, azon kellemes helyzetbe vagyunk, hogy képesek vagyunk **minden versenyt felülmulva** jó minőségű kézmű- és divatárukból eddig nem létezett **rendkívüli olcsó árak** mellett, dus választékot szolgáltatni.

A karácsonyi és ujévi ünnepekhez igen alkalmas és czélszerű ajándékok beszerzésére ajánljuk dus választéku áruraktárunkat, hol **női szövetek, selymek, vásznak, fehéreneműek, szőnyeg, függöny, paplan és ágyneműekben** stb. dus választékot tartunk.

Fentiekén kívül rendkívüli olcsó árban szolgálhatunk boákat, női és gyermek harisnyákat, keztyűket, meleg alsó trikót, ruhákat, férfi és női ingeket, korsettákat stb.

Amennyiben ritkán kínálkozik ilyen kedvező alkalom, hogy jó árut meglepő olcsó áron bevásárolni lehessen, kérjük a t. cz. vevőközönséget árabázunk megtekintésére, előre is biztosítva, hogy olcsó, szabott árak mellett fogjuk a szükségletét kielégíteni.

kiváló tisztelettel

Wallerstein Fülöp Fiai.

Kert-utcza 5. számú ház és ugyanott egy Bösendorfi-zongora eladó.

Erdélyi pokróczok, flaneltakarók.

Női és gyermek felöltők.

Legnagyobb kereskedelmi- és műkertészet az országban
a nagyvárad-velencei

Műkertészeti- és rózsatelep.

Kertészeti-telep:

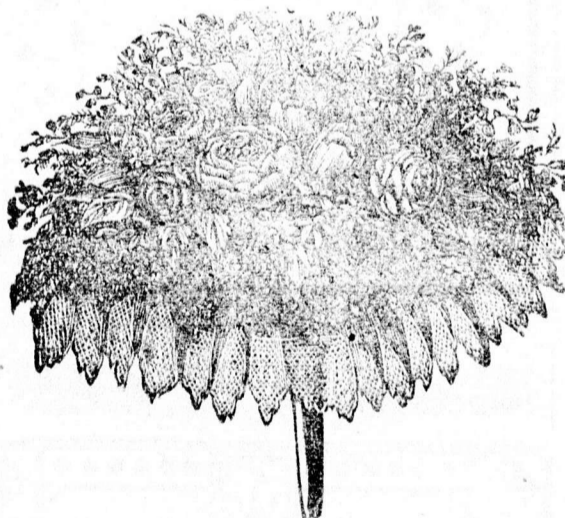
NAGYVÁRAD-VELENCE, 194. SZÁM
Helyi és megyei telefon összeköttetés

Sürgöny-czim:

Műkertészeti-telep Nagyvárad.

Virág-csarnok:

NAGYVÁRAD, FŐ-UTCZA (Bazár-épület.)
Telefon összeköttetés.

CSOKROK

menyasszonyi, koszoruleányi, bali vagy bármely alkalmi szép berlini papirtartóval 1 forinttól 3 forintig — Csokrok atlasztartóval 3 frt 50 krtól 6 frtig. — Csokrok a legfinomabb kivitelben, finom selyemtartókban, 8 forinttól 12 forintig, rózsá és Caméliákból, ami azelőtt 15 frttől egész 20 forintba került. — Csokrok a legnagyobb mintájuk, legujabb párisi minta szerint a legfinomabb selyem, csipke és atlasz tartókkal 18—25 forintig, ami azelőtt 40 forintba került.
Élő virágokból: Koszoruk: igen szép, tartós zöldek és szép virágokból díszítve 1—3 forintig. — Babérszokoruk: ovál vagy kerek alakban, igen szép virágokból díszítve 2—5—10 forintig. — Ficus és Magnolia koszoruk: a legnagyobb mintájuk, a legértékesebb és legfinomabb virágok és pálmalombokkal díszítve, szalag és aranyfelirással 10—25 forintig, ami azelőtt 35—40 frtba került. A fentirt összes kertészeti tárgyak művirágból 20%-al olcsóbban készíttetnek.

Szőlő-oltványok:

Sima zöld oltvány Riparia portálison, a legkiválóbb borfajok 100 drb. 5 forint, 1000 darab 45 forint; a legkiválóbb csemegefajok 100 darab 8 forint 1000 75 forint igen erős szép gyökeres 2 éves Riparia portálisra nemesítve, a legkiválóbb borfajok 100 drb. 12 frt 1000 darab 100 forint. Csemege és lugos fajok, a legkiválóbb fajokból 100 drb. 16 frt. európai gyökeres borfajok 100 drb. 1 frt; csemege fajok 100 drb. 2 frt; 2 millió Riparia portalis sima I-ső osztályu 100 drb. 1 frt 20 kr., 1000 darab 10 frt II-od osztályu 100 drb. 60 kr. 1000 drb. 4 frt.; gyökeres I-ső osztályu 100 drb. 20 frt, II-od osztályu 100 drb. 12 frt. Riparia, Solonis és Monticola ugyancsak oly árban, mint a portalis.

Egyéb kertészeti cikkekről, valamint szőlő-oltványokról faj és árjegyzékkel ingyen és bérmentve szolgál, kiváló tisztelettel

Farkas József kereskedelmi műkertészete Nagy-Váradon.

Telefon: **Réh Ferencz** Telefon: 397.

• gépekkel berendezett asztalos ipartelepe. •
(Törv. bejegyzett cég.)
Nagyvárad, Kálvária-utca 29. sz.

Elvállal és készít: száraz fából
mindennemű asztalos munkákat,
u. m. ajtók, ablakok, portál, bolt-
berendezést és butorokat.

Gépekkel fagegmunkálást
leszállított árban, pontosan és tisztán
u. m. darabolást, gyalulást, hornyolást,
vájolást, csapolást, késelést, furást, stb.
1411

Vegytisztítónkra

felhívjuk a n. é. közönség
becses figyelmét.

Tisztelettel

a „Gőzmosóda r. t.”
igazgatósága.

Olcsó kölcsön.

Tisztelettel értesítem a pénzkölcsönt kérő t. feleket, hogy Mészáros utca 2. sz. a. (Köröspart, Stiedl féle ház, szemben a Rimánóczy szállodával)

bankbizományi és hitelforgalmi irodát

nyitottam. A pénzpiac terén banktisztviselői és 12 éven át volt takarékpénztári titkári állásomban nyert bő tapasztalatok, valamint előkelő bankok képvisellete alapján:

1. Jelzálog és hosszú törlesztéses kölcsönöket (melyekben a tőke és kamat is benn foglaltatik) 10—50 évre a lehető legrövidebb idő alatt és legalacsonyabb kamattal, melletti minden előzetes díj és költség nélkül folyósítottok;

2. régebbi tartozásokat olcsóbb kamatu kölcsönökkel cserélek fel;

3. köztisztviselőknek, katonatiszteknek, állami, megyei és városi hivatalnokoknak csekély heti részletekben törlesztendő 10—15 éves személyhitelt eszközölök ki.

Mindentéle kölcsönügyletben szívesen állok rendelkezésre és minden díjazás nélkül szolgálok telvilágosítással, utbaigazítással délelőtt 9—12-ig, d. u. 3—6-ig.

Tisztelettel

Faludi Ignác,

volt takarékpénztári titkár.

Telefon szám 424. 930.

A gazdaközönség figyelmébe!

Tisztelettel hozom tudomására, hogy hazai

gácsi pokrócz-gyártmányaink

egyedüli eladásával Biharmegye számára

SPITZER TESTVÉREK nagyvárad kereshető-czég van
megbizva.

Midőn a t. gazdaközönség figyelmét e páratlan jó, tartós hazai pokróczokra felhívjuk figyelmzettetni bátorodunk, hogy

valódi jó gácsi-pokrócz

másnál, mint nevezett cégénél nem kapható és kérjük rendeléseivel közvetlen a SPITZER-czéghez fordulni, ha megbízható és jó tartósságu pokróczokat kíván beszerezni. Az árak ugyanazok mint budapesti főraktárunkban.

Gács, 1905. november hó.

Tisztelettel:

Gácsi gyapjuszövet és posztógyár.

Lópokróczok darabja 1 frttól kezdve.

Szőnyegekől praktikus, jó minőségek 25 krtól kezdve.

Naponta friss uradalmi tea vaj!

Blaha Istvánné.

fűszer-, csemege- és borkereskedése

Nagyvárad, Fő-utca, Stern palota.
Széchenyi-szállodával szemben.

A téli idény beálltával van szerencsém friss hozatalu **csemege áruimat** ajánlani.

Kassai és prágai sódar, debreczeni paprikás és husos szalonna, felvágottak, sajtok, halak, conservek, pástétomok, californiai aszalványok, valamint közvetlen behozatáu Jamaicai s angol rumok, friss tea kenyerek, orosz s Ceylon teák. Legfinomabb cukorkák és csokoládé bonbonok. A híres lengyelországi *Bacevszky-féle likőrök.*

Ugyszintén a méltóságos özv. Lukács Györgyné urnótól vásárolt ó boraim eladását is megkezdtem. S azt a következő árakban árusítom: *Risling, Cabernet, Sovereign* literes palackokban 88 fillér. Mézes 80 fillér. Üres üvegeket 8 fillérbe visszaveszek, 50 literen felül fogyasztási adó nélkül.

Valamint mindenféle fűszereket és friss töltésű ásványvizeket, idény szerint frissen lőtt vadakat a legolcsóbb árak mellett.

Egy kísérlet mindenkit meggyőz, hogy kevés kiadás mellett, mily finom árut lehet olcsóért vásárolni. Szíves pártfogást kér

mély tisztelettel: 1281.

Blaha Istvánné.

Naponta friss uradalmi tea vaj!

Ajánkozás.

Plebániára házvezetőnőnek óhajt menni 34 éves, vidéki urfiány, ki a házvezetésben teljesen otthon érzi magát. Cím a kiadóbivatalban

AMERIKAI ÁRUHAZ

kézmű- és női divatáru raktár
Nagyvárad, Fő utca (Bazár épület).

Olaszi leglátogatottabb üzlete.

Bámulatos szép
ujdonságok

érkeztek, melyeknek
megyetekintése figyel-
met érdemel.

Olcsó árak tekintetében!
ez üzlet utólérhetetlen!

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller pótléka

egy régióknak bizonyult háziszere, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult **köszvény-nél, csúznál és meghűtések-nél** bedörzsölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, a mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cég-jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és 2 korona és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél, **Budapest**en.

Richter gyógyszer-tára
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.